KAIKKIEN MAIDEN PROLETAARIT, YHTYKÄÄ!

Финская газета „ПУНАЙНЕН КАРЬЯЛА"

PUNAINEN KARJALA

SKP(b):n Karjalan AK:n ja KASSR:n ГрKK:n lehti 17:s vuosikerta ★ Jokapäiväinen sanomalehti — Hinta 10 kop. 1/1 vk. 30:—, 1/2 vk. 15:—, 1/4 vk. 7:50

N:o 187 V. 1937 — Kuusipäivän 3:s päivä — Maanantaina elokuun 16 p:nä

Tärkeä poliittinen tehtävä

Yleiskansallisen, loppuunasti johdonmukaisen sosialistisen demokratismin lippu hulmuaa voittoisasti sosialistisen isänmaamme yllä, jossa monikansallinen sovettikansa on Leninin-Stalinin puolueen johdolla rakentanut itselleen vapaan ja onnellisen elämän, sosialistisen yhteiskunnan.

Stalinilaisen Konstitutsion kaudella saa erikoisen merkityksen kaikkien maamme työtätekevien, jälellejääneimpienkin, vetäminen aktiiviseen poliittiseen elämään. Tärkeää osuutta tässä näyttelee jokaisen maamme työtätekevän opettaminen lukemaan ja kirjoittamaan.

Sovettivalta on toteuttanut Leninin asettaman tehtävän siitä, että kulttuuri kuuluu työtätekeville. Se on opettanut lukemaan ja kirjoittamaan miljonia, avannut heille tien tieteen ja tekniikan kukkuloille. Vallata tieteen perusteet, etumaisin tekniikka, kohottaa kaikkien maamme työtätekevien kulttuuris-teknillinen taso insinööri-teknillisten työntekijäin tasolle, kas tätä vaatii kommunismin loppuunrakentaminen.

Lenin kirjoitti aikanaan, että "Lukutaidoton ihminen on politiikan ulkopuolella, hänelle on ensin opetettava aapista. Ilman tätä ei voi olla politiikkaa, ilman tätä on vain huhuja, juoruja, juttuja ja ennakkoluuloja, muttei politiikkaa". Tämä on erikoisen tärkeätä muistaa nyt, jolloin stahanovilainen liike on vallannut koko maan, jolloin on Stalinilaisella Konstitutsiolla toteutettu maassamme loppuunasti johdonmukainen sosialistinen demokratia.

Karjalan työtätekevät perivät tsaristiselta järjestelmältä kaiken muun kurjuuden lisäksi melkein täydellisen lukutaidottomuuden, mikä sovettivallan aikana on likvidoitu niin, että tasavaltamme työtätekevistä on lukutaitoisia jo 90 prosenttia.

Puolueen ja hallituksen päätöksen mukaisesti on kaikki lukutaidottomat opetettava lukutaitoisiksi tämän vuoden loppuun mennessä, vuoden, jolloin Sovettimaamme ja kaikkien maiden työtätekevät juhlivat Suuren Lokakuun revolutsion 20-vuotisjuhlaa.

Karjalassa on vielä lukutaidottomia hiukan yli 12.000 ja vähälukutaitoisia jonkunverran enemmän. Kuitenkaan ei yhdessäkään muussa, paitsi Repolan rajonissa, ole vedetty kaikkia lukutaidottomia ja vähälukutaitoisia opiskelemaan. Tilanne lukutaidon opetuksessa onkin hyvin vakava. Prääsän rajonissa opiskelee 45 prosenttia, Rukajärven rajonissa 24 prosenttia, Aunuksen 28 prosenttia, Kiestingin noin 50 prosenttia lukutaidottomista ja vähälukutaitoisista. Huomattava osa näistäkin käy opiskelussa epäsäännöllisesti. Sitäpaitsi ovat kansanvalistuselimet päästäneet opettajiksi kykenemättömiä ja myöskin luokkavieraita ihmisiä. Jatkuva lukutaidon opetuksen aliarvioiminen on johtanut siihen, että vaikka lukutaidon koulut työskentelevät vuosikausia, eivät ne päästä yhtään oppilasta. Viime vuoden aikana päättikin lukutaidon koulun vain 1.734 henkilöä. Kuukaudesta kuukauteen jatkuu sietämätön epäjärjestys lukutaidon opetuksessa.

Havainnollisen kuvan tästä antaa tilanne Prääsän rajonissa. Kansanvalistusosaston johtajan toveri Lukan käytettävissä on lukutaidon opetusta varten varoja 71.000 ruplaa, on 24 palkallista opettajaa, inspektori ja huomattava määrä kultarmeijalaisia. Näitä erinomaisia mahdollisuuksia ei kansanvalistusosasto ole käyttänyt hyväkseen. Luettelon mukaan toimii rajonissa 70 lukutaidon opetuksen koulua, mutta huomattava osa niistä on vain paperilla, sillä Prääsän rajonin kansanvalistusosasto ei tiedä miten koulut työskentelevät. Bolshevistisen johdon puuttuminen Narkomprosin taholta, rajonin sovetti- ja puolue-elinten välinpitämätön suhtautuminen lukutaidon opetukseen, on johtanut tällaiseen häpeälliseen tilanteeseen. Selsovettien ja kolhoosien eräät puheenjohtajat pysyttelevät tavallisesti sivussa lukutaidon opetuksesta, jopa asettuvat toimenpiteillään sen jarruksikin. Eihän voi miksikään muuksi selittää Prääsän rajonin Vehkuselän kolhoosin puheenjohtajan tov. Saharovin menettelyä, kun hän palauttaa tieltä takaisin opiskelemaan menevät kolhosnikat. Selsovettien eräät puheenjohtajat usein suhtautuvat samalla tavalla lukutaidon opetukseen kuin Kolatselän selsovetin puheenjohtaja tov. Andrejev, joka selittää, ettei muka lukutaidon opetustyötä voida järjestää kiireellisten töiden aikana ja siksi on otettava aikuisten kouluissa loma! Tämä on puolueen ja hallituksen päätösten rikkomista. Löytyy myöskin kolhoosien puheenjohtajia, sellaisia kuin Prääsän rajonin Kuibyshevin nim. om. kolhoosin puheenjohtaja tov. Belkov, jotka eivät tahdo kuullakaan lukutaidon opetuksesta, selittäen, että "se on "likvidaattorien" tehtävä".

Välinpitämättömästä, rikollisesti suhtautumisesta lukutaidon opetuksen järjestämiseen on Kiestingin rajoni räikein esimerkki. Jo pari vuotta sitten rajonin kansanvalistusosasto tiedoitti, että Kiestingin rajonissa ei ole enää lukutaidottomia. Lähempi tarkastus kuitenkin selvitti, että rajonissa on satoja lukutaidottomia ja vähälukutaitoisia, että kansanvalistusosasto on antanut vääristeltyjä tietoja. Tämänkään jälkeen ei Kiestingin rajonissa ole saatu lukutaidon opetusta järjestykseen. Vuoden 1936 aikana opetettiin rajonissa kaikkiaan 60 lukutaidotonta ja vähälukutaitoista. Vaikka lukutaidon opetuksen inspektori tov. Sunnari viettää suurimman osan ajasta rajonin keskuksessa, niin ei edes täällä ole saatu opetusta kunnolla käyntiin. Kesän aikana on monissa kolhooseissa lukutaidon koulut lakanneet kokonaan toiminnasta. Alkeis- ja vajaakeskikoulujen opettajia ei ole vedetty opetustyöhön ja metodinen ohjaus puuttuu.

Jokaisen selsovetin yhteyteen on organisoitava lukutaidon opetuksen sektsia, mutta tätä ei tehdä tai ne ovat sitten toimettomia, niinkuin on asianlaita Kiestingin rajonissa ja monissa muissa tasavaltamme rajoneissa.

Aliarvioivasti suhtautuvat rajonien johtavat puolue- ja sovettielimet lukutaidon opetukseen, sitä koskevia kysymyksiä ei käsitellä tpk:n eikä rajonikomiteain istunnoissa. Eivät myöskään nuoriso- ja ammattiliittoelimet täytä tehtäviään tällä tärkeällä poliittisen joukkotyön alalla.

Kokonaan ei ole tehty vielä loppua vastavallankumouksellisista natsionalistisista vääristelyistä lukutaidon opetuksessa, joka erikoisesti koskee lukutaidon opetusta karjalaisen väestön keskuudessa. Narkomprosin ja eräiden rajonien kansanvalistuselinten poliittisen töllistelyn, luokkavalppauden tylsistymisen seurauksena on lukutaidon opetustyöhön päässyt tunkeutumaan kansan vihollisia, porvarillis-natsionalistisia aineksia, varsinkin Kiestingin ja Kalevalan rajoneissa. Onpa Narkomprosin aikuisten koulujen sektoriin instruktoriksi otettu poliittisesti epäluotettavia aineksia, kuten esim. Hevosaho, joka aikanaan paljastettiin natsionalistiksi.

Poliittinen huolettomuus, kansliamaisuus, lukutaidon opetuksen jatkuva aliarvioiminen on johtanut siihen, että tänä päivänä enemmistö lukutaidottomista ja vähälukutaitoisista on opiskelun ulkopuolella, ja tämä siitä huolimatta, että tälle tärkeälle poliittisen joukkotyön osalle on puolueen ja hallituksen taholta turvattu kaikki mitä tarvitaan siihen, että jokainen lukutaidoton ja vähälukutaitoinen tulisi opetettua tasavallassamme lukutaitoiseksi, että hän voisi osallistua aktiivisesti ja täysin voimin sosialistiseen rakennustyöhön.

On korkea aika toverit kansanvalistustyöntekijät käydä bolshevistisesti järjestämään lukutaidon opetusta. Lukutaidottomuuden, tämän kirotun menneisyyden jätteen me tulemme lopullisesti likvidoimaan tämän vuoden aikana.

Heinänkorjuutyöt repeämässä Kiestingin rajonissa

Heinäkorjuutöissä Kiestingin rajonissa ei ole vieläkään saatu aikaan ratkaisevaa käännettä. Elokuun 10 päivään mennessä on heinänkorjuuplaanista täytetty ainoastaan 69,8 prosenttia, josta kolhoosisektorissa 65,5 pros., yksityissektorissa 67,2 pros. ja eri laitoksissa 81,7 prosenttia.

Kuten numeroista näkyy kulkee heinänkorjuu kolhoosisektorissa hitaammin kuin toisissa sektoreissa. Tämä on selvitettävissä ennenkaikkea sillä, että suuressa osassa kolhooseja on työn organisatsio huonoa ja mekanismeja käytetään huonosti. Lampaisten kolhoosissa esim. ei koko heinänkorjuun aikana ole käytetty niittokonetta. Suvannon kolhoosin puheenjohtajan Kirillovin huolimattomuuden seurauksena ei saatu niittokoneeseen tarvittavia osia ja niin joutui se seisomaan jouten. Myöskin Oulangan selsovetin alueella käytetään niittokoneita kerrassaan huonosti. Kankaisten kolhoosin puheenjohtaja Tiihvo Isakov ei katsonut tarpeelliseksi niittokoneella työskentelyä, koska se ei muka tuota vastaavaa hyötyä.

Paljon on kolhooseja joissa työvoima on organisoitu heinätöihin huonosti. Kostovaaran kolhoosin puheenjohtaja tov. Iova Isakov järjesti vielä heinäkuun 25 päivä kolhosnikkoja toisarvoisiin töihin, vaikka työvoimaa ei ollut riittävästi heinänkorjuussa.

Huonosti on johdettu heinätöitä selsoveteissa. Oulangan selsovetin puheenjohtaja tov. Arhipov touhuaa paljon selsovetin alueen kolhoosien heinätöiden johtamisessa, mutta ei ole saanut aikaan minkäänlaisia tuloksia. Samoin on asiat Suvannon selsovetin puheenjohtajaan nähden.

Kulttuurityötä johtavat laitokset ovat suhtautuneet huonosti kulttuuri-joukkotyön järjestämiseen heinänkorjuubrigadeissa. Suvannon kolhoosiklubin hoitaja tov. M. Vlasov viettää kaiket päivät radion ääressä, mutta ei organisoi kulttuuri-joukkotyötä kolhosnikkojen keskuudessa. Samaa on sanottava myöskin Kuorilahden kolhoosiklubin hoitajasta I. Borodkinista.

Kaikesta tästä on ollutkin seurauksena se, että esim. Kiestingin, Kuorilahden, Suvannon, Niskan ja Jeletjärven selsovettien alueella ei plaanista ole toteutettu kuin 50—60 prosenttia.

Vielä huonommin on tilanne painorehun valmistukseen nähden, sillä painorehua on valmistettu vasta 18,6 prosenttia plaanin edellyttämästä määrästä. Kiestingin, Ruvan ja Jeletjärven selsovettien alueella ei painorehun valmistusta ole vielä aloitettukaan.

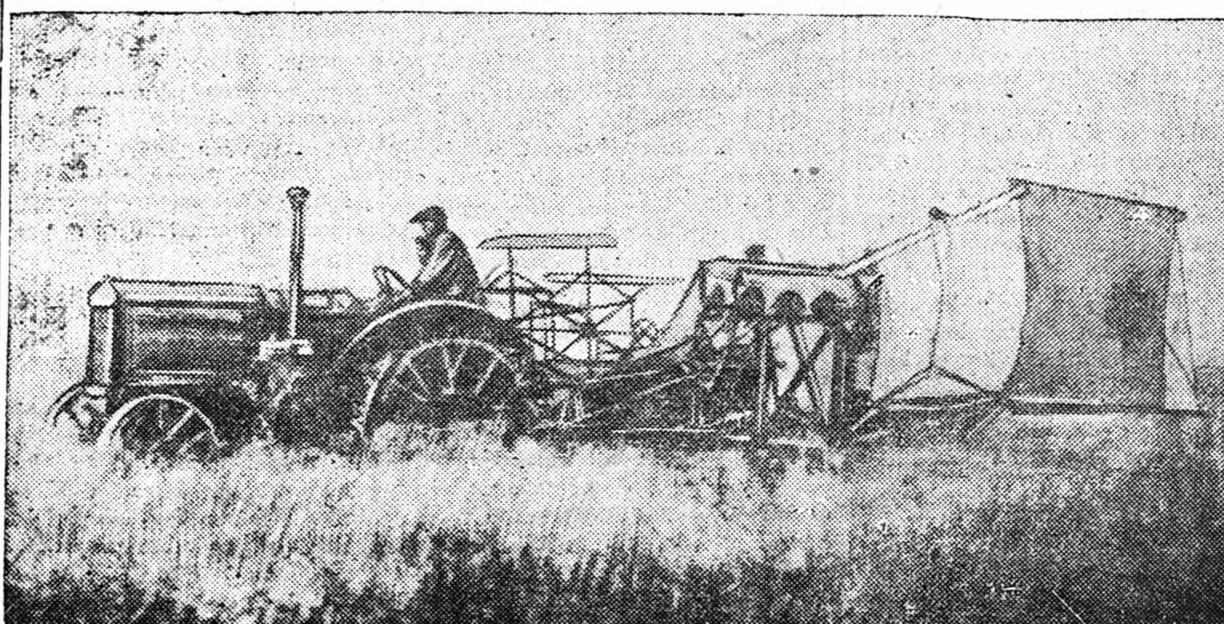
Siellä missä heinänkorjuutyöt on järjestetty hyvin on plaanin täyttäminenkin paremmassa tilassa. Vaarakylän selsovetin alueen kolhoosit ovat täyttäneet heinänkorjuuplaanistaan jo 90,5 prosenttia. Suvisuurenjärven kolhoosi täytti heinänkorjuutehtävän jo elokuun 1 päivään mennessä. Menestyksellisesti suoritetaan heinätöitä myöskin Lakkijärven kolhoosissa.

Kolhoosien heinänkorjuubrigadeista on noussut esille suuri joukko esimerkillisiä kolhosnikkoja, jotka sosialistisen kilpailun avulla — stahanovilaisella työllään ovat saavuttaneet heinänkorjuussa hyviä tuloksia. Esim. Heinäjärven kolhoosin jäsen Oskari Jegolajevin brigadi on korjannut päivittäin heinää 400 kilogrammaa eli täyttänyt päivän työnorminsa 400 prosentilla. Lakkijärven kolhoosin jäsenet Hariton Jakovlev ja Marfa Nikitina ovat täyttäneet päivän työnorminsa 228 prosentilla. Suvisuurenjärven kolhoosin Timo Karvosen ja Konsta Karvosen brigadit ovat täyttäneet päivän työnorminsa 218—232 prosenttia.

Kaikki nämä esimerkit puhuvat siitä, että heinänkorjuuplaanin täyttämiselle Kiestingin rajonissa on olemassa kaikki ehdot. On olemassa mainioita ihmisiä, mutta heidän työkokemuksiaan ei ole siirretty rajonin kaikkien kolhosnikkojen tietoon.

Rajonin maaosaston, selsovettien ja kolhosnikkojen puheenjohtajien ensivuoroisena tehtävänä on parantaa ohjaustyötään, jotta heinänkorjuuplaani tulee täytettyä mitä pikemmin. Tulee muistaa se, että turvaamalla karjalle talven ajaksi riittävä rehuperusta, voidaan ainoastaan toteuttaa karjatalouden laajentamisplaani.

M. Saikkov.

Kuluvana vuonna Karjalan pelloilla työskentelee 17 "Pohjolan kombainia". Ne antavat mahdollisuuden nopeasti ja järjestyneesti suorittaa viljankorjuutyöt.
KUVASSA: "Pohjolan kombaini" kolhoosi "Kulttuurin" pelloilla Kontupohjan rajonissa.
Foto — J. Roskin.

Moskova—Pohjois-Amerikan lentoja järjestävältä Hallituskomissialta

Moskova—Pohjois-Amerikan lentoja järjestävä Hallituskomissia ilmoittaa, että huolellisista tiedusteluista huolimatta ei elokuun 15 päivän kuluessa onnistuttu saamaan yhteyttä lentokoneen "N-209" radioaseman kanssa. Eräät SSSR:n ja Alaskan radioasemat kuulivat epäselvästi lentokoneen aseman aalloilla työskentelyä, mutta ei ole varmuutta, että juuri "N-209" asema työskenteli.

Avunantotyöt, joista eilen tiedoitettiin, jatkuvat. Jäänmurtaja "Krasin" on saapunut Schmidtin niemeen, jossa rakentaa sillan lentokoneiden lastaamista varten. Moskovaan lennosta palanneet lentokoneet "N-170", "N-171" ja "N-172" ovat lentäneet Gorbunovin nim. om. tehtaaseen, jossa alettiin viipymättä lentokoneiden tarkistus ja niiden valmistaminen lentoon. Tehtaan työläiset ovat aloittaneet tämän työn erikoisella innolla, mutta kuitenkin nelimoottoristen lentokoneiden valmentaminen vaatii muutaman päivän.

Lentokoneen "N-209" etsiminen

New York, 14 elok. (TASS). Tietotoimisto "Unidet Pressin" tiedotuksen mukaan on 3 lentokonetta lentänyt Fairbanksista etsimään sovettilentäjiä itse Alaskasta. Yhden lentokoneen on vuokrannut tov. Beljakov. Lentokonetta ohjasi Joe Grosson. Lentokoneessa oli myös "Pravdan" erikoiskirjeenvaihtaja tov. Hvat. Mainittu lentokone lensi pohjoiseen Flecsmanin saarelle saakka, mutta tapaamatta lentokonetta "N-209" palasi Fairbanksiin.

Toinen lentokone (lentäjä Robbins ja toinen lentäjä Arminstedt, joka osallistui Tsheljuskinilaisten pelastamiseen) suoritti etsintöjä luoteesta. Lentokone lensi 400 kilometriä, jonka jälkeen palasi Fairbanksiin.

Kolmas lentokone teki lennon pohjoiseen ja tuloksettomien etsimisten jälkeen palasi Fairbanksiin. Etsintöihin on osallistunut myöskin tunnettu amerikalainen lentäjä Mattern.

Sovettilentäjien solidarisuus

Kazan 15 elok. (TASS). Elokuun 14 päivänä Kazaniin lensi Sovettiliiton Sankari tov. Golovin. Tietämättä vielä Hallituksen päätöksestä avun antamisesta tov. Levanevskin lentokoneelle, tov. Golovin lähetti Hallituskomissialle seuraavan telegrammin: "Lentokoneen "N-206" miehistö pitää toverivelvollisuutenaan ehdottaa palvelustaan osallistuakseen mahdollisuuksiensa rajoissa etsintäoperatsioihin".

Myöhään illalla sai tov. Golovin Moskovasta määräyksen suunnitella reitti. Sverdlovskista lentokone "N-206" lentää Tymeniin. Sieltä ottaa kurssin pohjoiseen ja Obdorskin kautta lentää Dicksonin saarelle. Siellä tov. Golovin tulee odottamaan Hallituskomissian määräyksiä.

Lentokoneen "N-206" sturmanni ja radisti tov. Ivanov palaa tänään Moskovaan ottamaan osaa avunantotöihin Sovettiliiton Sankarin tov. Vodopjanovin lentokoneella "ANT-6". Lentokoneella "N-206" lentää sturmannina ja radistina tov. Rubinsctein.

Ranskalainen lehdistö lentokoneesta "N-209"

Paris, 15 elok. (TASS). Ranskalainen lehdistö omistaa suurta huomiota lentokoneen "N-209" miehistön tilaan. Lehdet tiedoittavat seikkaperäisesti toimenpiteistä, joita sovettihallitus on suorittanut miehistön etsimiseksi. Kertoessaan, että amerikalainen lentäjä Mattern osallistuu tov. Levanevskin lentokoneen etsintään, ranskalaiset lehdet osoittavat, että v. 1935 tov. Levanevskij pelasti vaurioon joutuneen Matternin vaikeasta asemasta.

Toverit Gromov, Jumashev ja Danilin Lontoossa

Lontoo, 13 elok. (TASS). Tänä aamuna Parisista saapuivat lentokoneilla lentäjät t.t. Gromov, Jumashev ja Danilin vaimoineen. Croidonin lentokentällä sankareja tervehti riemukkaasti suuri väkijoukko.

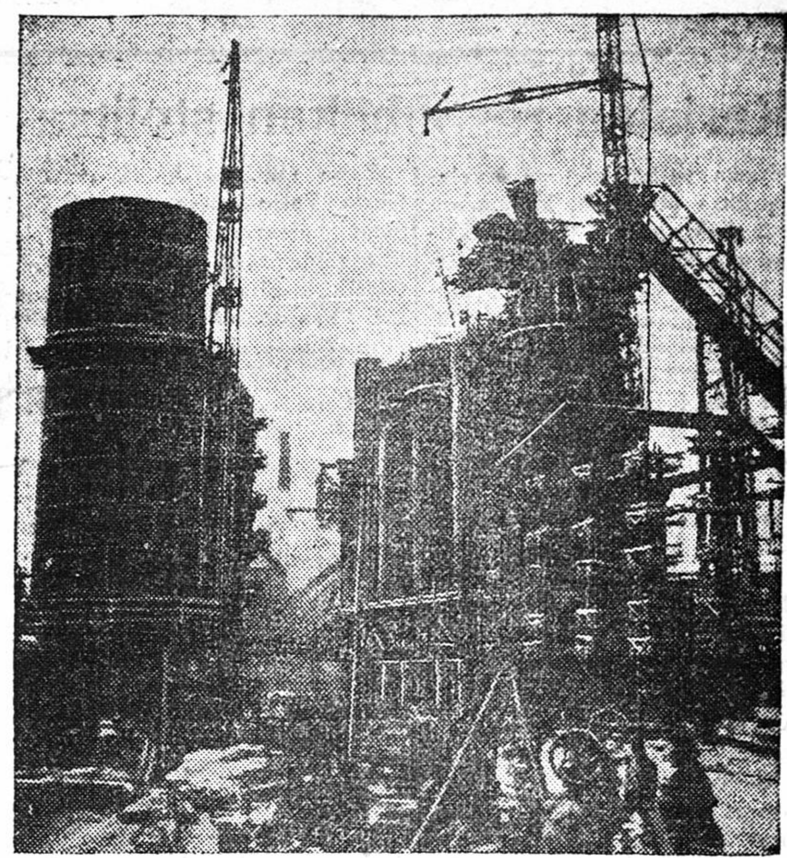
Lentäjiä olivat vastassa sovettilähetystön työntekijät Lontoossa olevan SSSR:n täysivaltaisen edustajan tov. Maiskin johdolla, kauppalähetystön edustaja tov. Pickman, sanomalehdistön edustajat ym.

Paris, 13 elok. (TASS). Sovettilentäjät t.t. Gromov, Jumashev ja Danilin olivat tänään ilmailuvoimien ministerin ja kansainvälisen näyttelyn yhteydessä olevan ilmailuedustajan luona, jotka järjestivät sovettilentäjien kunniaksi aamiaisen. Tilaisuudessa oli läsnä paljon Ranskan ilmailuvoimien huomattuja henkilöitä.

Samana päivänä sankarillisten sovettilentäjien kunniaksi järjestettiin vastaanottotilaisuus Ranskassa olevan SSSR:n lähettilään tov. Suritsin luona. Tilaisuudessa oli Ranskan armeijan ja ilmailuvoimien huomatuimpia edustajia ja Ranskan kirjallisuus- ja taidemaailman edustajia, m.m. Romain Rolland vaimoineen. Vieraiden joukossa olivat myöskin Parisissa vierailevan Moskovan Akatemisen teatterin näyttelijät ja tov. A. N. Tolstoi vaimoineen.

LIIKEHTIMINEN GRANADASSA JATKUU

Valencia, 14 elok. (TASS). Sanomalehdet tiedoittavat, että liikehtiminen Granadassa jatkuu. Kaupungista kuuluu ammusten ja lentokonepommien räjähtelyä.

Zaporozhin metallurgisella tehtaalla "Zaporozhstal" rakennetaan mahtava maasuunia N:o 3.
KUVASSA: Maasuunin N:o 3 rakennustöiden yleiskuva. Maasuunin tilavuus 1.300 kuutiometriä.
Foto — Kislov (Sojuzfoto)

270 kaivostyöläistä täyttänyt vuosinorminsa

Monet "Artemugolin" etumaiset kaivostyöläiset sitoutuivat stahanovilaisen liikkeen toiseen vuosipäivään mennessä ylittämään vuosinorminsa. Trustissa on vuosinorminsa täyttänyt jo 270 kaivostyöläistä.

Kaivoksessa "Kotshegarka" on tunnettu louhija tov. Grushko täyttänyt jo kaksi vuosinormia. Hänen kanssaan kilpailevat louhijat tt. Butenko, Pleshkov ja Mahonjko lopettavat toista vuosinormia.

Jäänmurtaja "I. Stalin" laskettu veteen

Ordzhonikidzen nim. om. tehtaalla nousee telakalla veteen laskuvalmiina oleva jäänmurtaja. Sen oikeanpuoleisessa reunassa loistaa kultakirjaimin nimi "I. **Stalin**". Sen alapuolella on tuo mainehikas nimi kirjoitettu latinalaisilla kirjaimilla.

Kahdelle molemmin puolin laskutietä rakennetulle tribunille, verstaiden katoille ja vieläpä Nevan vastarannallekin on kokoontunut tuhansia katsojia. Kaikki odottavat kärsimättömästi laskuhetkeä. Päätribunalle nousevat Sovettiliiton Sankari akateemikko O. J. **Schmidt**, tt. A. I. **Ugarov**, B. P. **Pozern**, N. A. **Belousov**, puolue-, sovetti- ja yhteiskunnallisten järjestöjen edustajia.

Kello 6 illalla kaikui ensimmäinen komennus:

— Huomio! Valmistautukaa laskuun!

Pian kaikui toinen komennus: "Sivutuet pois!" Muutaman minuutin ajan kuului tasaisia ja voimakkaita iskuja. Vapautuen täydellisesti kiinnikkeistä, laivan jättiläiskorpus alkoi hitaasti, sitten yhä kiiruhtaen solumaan Nevaan. Ja jo koski laiva veteen ja nostaen vaahtopärskyjä, nopeasti solui keskelle jokea. Vilpoinen tuuli liehutteli kaunotarlaivan monivärisiä lippuja. Molemmilta rannoilta kantautui innokas "huraa" ja tervehdyshuutoja toveri Stalinin kunniaksi.

Samaan aikaan kun hinaajat valmistautuivat viemään jäänmurtajan tehtaan laituriin, alkoi telakalla miitinki.

Tribunilla Sovettiliiton Sankari akateemikko O. J. Schmidt.

— Palavasti tervehdin teitä voiton johdosta — maailman suurimman jäänmurtajan veteenlaskun johdosta. Tämä tapaus ilahduttaa erikoisesti siksi, että jäänmurtaja kantaa meille kaikkein kalleimman, kaikkein rakkaimman ihmisen — toveri Stalinin nimeä.

Sen jälkeen esiintyi verstaan N:o 12 stahanovilainen Ivanov, joka sanoi:

— Me suoritimme jäänmurtaja "I. Stalinin" rakentamisen kaikkein lyhimmässä ajassa.

"Internatsionalen" säveliin ja "huraa"-huutoihin toveri Stalinin kunniaksi päättyi juhlallinen miitinki.

* * *

Jäänmurtaja "I. Stalinilla" ei ole voimakkuuteen nähden vertaa maailmassa. Laivan pituus on 106 metriä, leveys 23,2 metriä ja tilavuus 11.000 tonnia. Laivan korpus painaa 4.500 tonnia.

Sovettilähetystöön Tjantzinissa suoritetun hyökkäyksen johdosta

TASS'in saamien tietojen mukaan herra Hirota, vastaten kuluvan vuoden elokuun 6 päivänä Tokiossa olevan SSSR:n valtuutetun tov. Deutschmanin Japanin ulkoministeri herra Hirotalle osoittamaan vetoomukseen, jossa vaadittiin tyydyttävää vastausta sovettihallituksen protestiin elokuun 1 päivänä Tjantzinissa SSSR:n konsulin virastoon suoritetun hyökkäyksen johdosta, torjui japanilaisten viranomaisten osallistumisen tähän asiaan ja ehdotti suoritettavaksi paikan päällä Tjantzinissa olevien SSSR:n ja Japanin konsulien avulla yhteisen tutkimuksen.

Elokuun 11 päivänä tov. Deutschman tiedoitti herra Hirotalle, että SSSR:n konsulin virastoon Tjantzinissa suoritettu hyökkäys on aivan selvä, eikä vaadi tutkimuksia sen selville saamiseksi, ovatko japanilaiset sotilasviranomaiset edesvastuussa tästä kansainvälisten oikeuksien alkeellisimpienkin vaatimuksien rikkomisesta. Tästä huolimatta sovettihallitus on valmis suostumaan tämän selkkauksen tutkimiseen — mutta se kanta, jolle Japanin viranomaiset hyökkäyskysymyksessä ovat asettuneet, ei anna toiveita odottaa myönteistä tulosta tutkimuksesta, jonka Sovettiliiton ja Japanin konsulit yhdessä suorittaisivat. Tämän johdosta sovettihallitus ehdotti suoritettavaksi tutkimuksen yhden puolueettoman henkilön, Tjantzinissa olevan Yhdysvaltojen, Englannin tai Ranskan konsulin osanotolla.

Herra Hirota hylkäsi sovettihallituksen ehdotuksen, ilmoittaen, että kolmannen henkilön osallistuminen tähän tutkimukseen Japanin hallituksen mielestä on kokonaan tarpeetonta.

Shanghaissa olevan TASS'in kirjeenvaihtajan ilmoitus

Shanghai (TASS). Elokuun 9 päivänä Shanghaissa oleva TASS'in edustaja teki seuraavan virallisen ilmoituksen sanomalehdille: "Virallisista tietolähteistä saatujen tietojen mukaan Tjantzinissa olevan SSSR:n varakonsulin Smirnovin tietoon ennakolta saatettiin valkokaartilaisten japanilaisten vakoojien johdolla konsulivirastoon valmistelemasta hyökkäyksestä. Tämän johdosta hän ajoissa saattoi konsulikorpuksen tietoon valmisteltavan hyökkäyksen ja, keskeyttämättä konsuliviraston tavanmukaista työtä, vei konsulin virastosta kaikki asiapaperiarkistot ulkomaalaisen konsessionin alueelle. Shanghaissa oleva TASSin osasto on juuri saanut tietoja, että hyökkäyksen osanottajat, jääden tyytymättömiksi ryöväyksen tuloksiin, ovat alkaneet valmistaa väärennettyjä dokumentteja, tässä luvussa sellaisia väärennettyjä dokumentteja, jotka muka vahvistavat, että Sovettiliitto ja Kiina ovat solmineet jonkunlaisen salaisen sopimuksen, joka on tähdätty Japania vastaan, ja niinkuin aina — dokumentteja Kominternin toiminnasta jne. Shanghaissa oleva TASSin osasto pitää tarkoituksenmukaisena varoittaa yhteiskunnallista mielipidettä valmisteltavista väärennetyistä dokumenteista ja ajattelee, että tämä varoitus pysähdyttää muutamat luottavaiset ihmiset ja sensatsioiden etsijät suorittamasta tarpeettomia rahamenoja.

Elokuun 10 päivänä tämä ilmoitus julkaistiin täydellisesti Shanghain 12 kiinalaisessa lehdessä ja sanomalehdessä "China Press". On merkillepantavaa, että ainoastaan yksi fasistinen "Shishisinbao" lehti ei julkaissut tätä ilmoitusta.

Karjalan respublikan stolitsa

Tsuarin vallan aiguine Karjalan stolitsa oli linna, kudamassa oli vai erähie kivizie taloloi keskilinnan ulitshoilla, kudamissa elettih kupsat i tsarskoit tshinovnikat. Ruadajarahvas elettih pienissä mökkizissä, kudamien luo oli syvys vihmojen aigana ylen vaigei piästä jallai, pagizemattah siit, shtobi sinne olisi voinnuh piästä hevolla, a avtolla piäzemisestä ni paginua ei voinnuh olla. Tsuarin vallan aigaizessa Petroskoissa avtoja ei ollut paitshi erähie kahta-kolmie avtoa kudamilla ajeldih gubernaator i hänen abulaizet. Ainut liikundavälineh oli hebo i ajeltih keskusuulitshoilla kärillä i talvizeh aigah kresloilla.

Kuuluisa liasta, kurjuudesta oli siihen aigah Golikovkan rajona, sie oldih pienet taloihuot, ylen ligahizet ulitshat, kus päi ainos kuului humalniekkoin pajot, kus rahvas vihattih toine toista i leikottih veitshilöillä.

A kui katshomma revoljutsien iellizen linnan statistikkua i verduammo nygyizeh, to tästä päi näimmö nengoizet tsifrat.

Aleksandrovskoi (tshugunan) sulatus zavoda, kaksi piendä puunpiluanda zavodua, kudamien izändinä oldih kupsat Piiminov i Parizhkoi, kaksi piendä tipografiea, viina- i piivozavodat, tuohuszavoda, da kupsa Danilhinan mellitshä. Vot tässä on enne revoljutsionnoin aijan Petroskoin kai promyshlennosti.

Nygöi Petroskoissa on kymmenie suurie promyshlennoloi predprijaatieloi i suuri joukko masterskoloi i proizvodstvennoloi artteliloi. Vot midä on strojittu Petroskoih Oktjabrjskoin sotsialistitsheskoin revoljutsien jälgeh: suksi i sljudanoi fuabrikat, avtoremontnoi zavoda, leibä zavoda, holodiljnikka, erähie kirpitshyzavodoi, Narkommestpromanpuunpilavozavoda, vagonan i paja masterskoit, depo, paravozoin remontiruitshendua varte. Vanhoista promyshlennoloista predprijaatieloista on rekonstruoitu i suurendettu Onezhskoi zavoda i Anohinan nimelle omistettu tipografie. Petroskoissa on Karpromsojusalla 12 proizvodstvennoida arttelia. Net valmistetah metalliitsheskoloi vesshilöi, kengie, sobua i äijy vie muuda toizie tavaroi. Pienembistä promyshlennoloista predpriatieloista pidäy mainita semmoizet kui Narkomhozan stoljarnoit masterskoit, Narkomsobezan mehaniitsheskoit masterskoit, Golikovkan kivilouhimo, Karelloan remontnoit masterskoit.

* * *

Enne Oktjabrjskoida revoljutsieda Petroskoissa oli vai yksi pieni elektritsheskoi stantsie. Energieda tästä pienestä stantsiesta suadih vai nengakutshutut "kazjonnoit" utshrezdeeniet, viinaskluada, kiriköt, kupsien i linnan bohatisto. Ruadajien kvartieroissa elektritshestvua potshti ei olluh.

Nygöi Petroskoissa on 5 elektrostantsieda. Sygyzyllä astuu strojuh kuvves — Solomannin elektrostantsie.

* * *

Vuonna 1913 Petroskoissa oli 2 bibliotekkua, kaksi kinoteatrua, yksi teatra, 10 kaksi- i kolmekluassahista shkolua, naizien i muzhikkojen gimnaazie, kaksi seminaarieda, feldsharilain shkola i tehnitsheskoi utshiilitsha.

Nygöi Petroskoissa on 20 bibliotekkua (täh ei kuuluta pienet bibliotekat), 5 kinoteatrua, kolme stantsionarnoida teatrua, 15 natshaljnoida, nepoljnoida srednjoida shkolua, 10 tehnikumua i kolme korgiembua utshebnoida zavedeenieda.

* * *

Enne revoljutsieda oli Petroskoissa 200 telefonua.

Nygöi on 3.000 telefonan ymbäri.

* * *

Enne revoljutsieda Petroskoissa ei ollut stolovoloi. Niilöin tilah oli kaksi-kolme ligahista pivnoida i erähie kazjonkoi.

Nygöi Petroskoissa on 38 stolovoida i restoruanua i 11 kafebuffettua.

* * *

Gostinnoi dvora, a sen peräs ligahine puoleksi levinnyt rinka oldih vahnan Petroskoin torgukohtanna.

Nygöi gostinnoi dvora on rekonstruoitu i on strojittu toine etuazha. Endine ligahine rinkka on hävinnyt i sen sijalle on nossu lapsien sadu. Eri puolella linnua on avattu kymmenie uuzie magaziinoi. Jälgimäizien tiedoloin mugah Petroskoissa on 105 magaziinua i 77 larjkkua.

* * *

Enne revoljutsieda Karjalassa ei ollut radiota. A nygöi yhtes vai Petroskoissa on 5.010 radiototshkua.

* * *

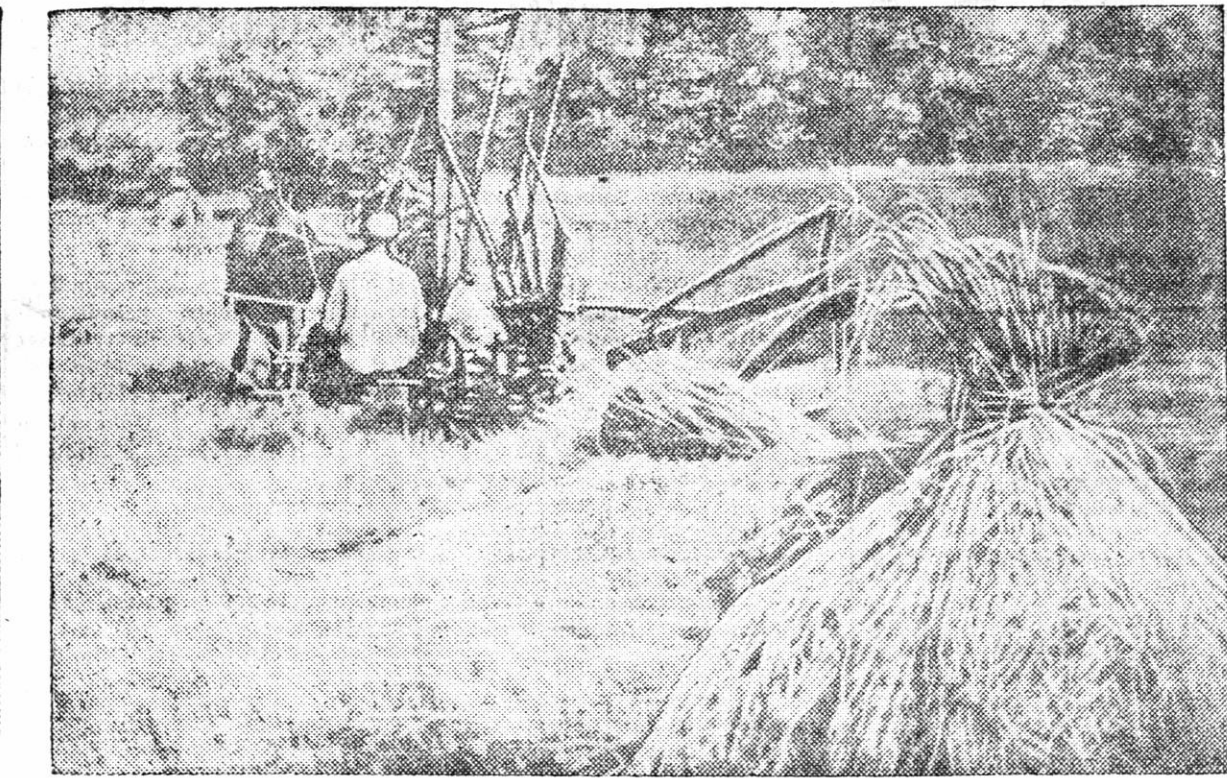
Vahnassa Petroskoissa oli kaiken kaikkiedah vai 2 parikmaherskoida, nygöi Petroskoissa on 16 parikmaherskoida.

* * *

Vot tässä on erähie tsifroi, kudamat ozutetah miittuine oli vahnan Karjalan stolitsa. Suuri muutos on tullut nygöi miän linnas. On noussuh sadoi uuzie taloloi, kudamissa azutah miän ruadajarahvas. Vanha Golikovka on nygöi muuttunuh. Tänne joga päiviä kävväh avtobusat. Tänne on noussuh uvvet taloit, tänne parahalleh strojitah uutta kinoteatrua, tiä on hävinnyh veitshenkel torat, tänne on tullut kuljturnoi elaiga.

No pidäy sanuo, shto Petroskoih on jiännyh vie erähih kohtih i vahnanaiguista äijä. No lähimbien aigoin kuluessa Petroskoi muuttuu tshomakse Karjalan respublikan stolitsakse.

* * *

Kolhoza "Zarja" Derevanjkan seljsovietta, Prionezhkoi rajona.
SNIMKASSA on kolhozan brigadiera V. G. Perfenov leikkuamassa ruista.
Ankudinovin foto.

Pirdoiniemen kylä

(Nuozharven seljsovetta, Priäzhän rajona)

Ajammo Mangalpäi hyviä dorogua, kui latettu myötc. Shoferat täl dorogal ajetah hyräitetäh 60 kilometrin ravevuoh tshuasus.

Vot nouzemmo lenzahtammokseh korgiettshaizel Aittamäin mäil. Katshahtammokseh dorogan mugah iellehpäi, myö näimmö suuren i tshoman järven. Ga emmo ehti mäilpäi hyvin ni katshua, sendäh kui myödämägeh mashina hurizou mennä kui strela. Puolen minuutan peräs myö olemmo jo juuri Nuozharven rannas. Järven tämä piä on vembelen muodoine. Sen rannal on hienoine ruskei pesku. Lämbiminnä kezäpäivinnä täl rannal on ylen hyvä kyljbie kezoida i nojata hiilaval peskul päivypastoijes.

Järven ymbäri oigieh dai hurah puoleh mennäh dorogat. Lähil järvenpiäs, oigiel rannal, on pikkaraine gubaine. Sen rannal pienen kuaren luaduh seizou puolentoista kilometrin pitkyine kylä. Se on Pirdoiniemi. Taloit ollah kai järveh otshin. Kylän agjas agjah menöy doroga. Toine agja, kui sanotah Mangupiäs olijan agjan rahvas, kylän tosta piädä, on turbiembi. Sie, eziriävyn tagaveräil on vie toine riädy kodiloi.

Opimmo katshahtuakseh, miittuine oli tshomal kohtal olii i lähikylien kiitetty Pirdoiniemi enne Oktjabrjskoida revoljutsieda?

Lahten guvan rannal Kiishkoiniemen päi kaikis agjeimanna oli Akiman velleksien suuri kaksijatuazhahine kodi, kuduada piettih enne kaikis parahanna kyläs. Oli vie puolikymmen muuda parembasta kodii. Kaikkien kolkail endizen kupsan Ijoijnteroin Illjan suurem hyvän koin juuri rinnal seizoi Kyyrön Iivanan paha i vanha mökkikuluine, kuduan levie seizoi pitkä puus onnurdettu truba, kui virstapattshas. Kodine oli nelliseinäine, sen otshas oli kolme pikkaraista ikkunua. Enne lapset elostaes tämän koin seinien hapannuisis parzis etshittih elostuksie. Pertis oli musta pättshi, kuduan lämmites kai savut tuldih perttih. Tuli nouzi lagessah. Lageh oli leikattu loukko savun vuolien viendäh nishkoi, a loukkoh oli azetettu ribuhine type. Ligahi i seinät oldih mustat i läimettih kui kriuasitut noven periä. Moizes pertis eli Kyyröine rukka jiän kaiken.

Tagariävyl oli Innin Kuzjman ylen pikkaraine mökkine. Se oli muga äijäl nojavunnuh ottshahpäi, ga perttih mendyi kai varattih, shto menet loukkoh i tipahtattos läbi latties, libo kirbuot otshalleh. Kyyröizen koin rinnal oli Jyyshin paha pertiraskha. Kaikkiedah enne lugiettih 8 perttie mustan pätshin kera.

Kaikis iel mainittulois mökkikuluizis on jiännyh vai pahattshaine mustoine. Kylän nägö, kui sanotah, on muuttunuh sih luaduh, kui hyvän izändän hevol keviäl ajjoi, vanhan töpistynnyön karvan sijah kazvau uuzi läimäi karva.

Kyyröin Iivanan vävy, Homa, osti itshelleh uuven hyvän koin i eläy nygöi kui dvortsas. Innin Kuzjman endizen mökin sijalla seizou ylen hyvä uuzi kodi.

Jyyshin Puavil luadji itshelleh uuvven ylen ravien koin. Hiän kois on nygöi ylähän MTS:n kontora i radio-uzla, a alahan on izba-tshitaljnja i bibliotiekka. Jyyshin koin uzuri otshas on uusi suuri i ylen hyvä seljpon laukka.

Ei ammui, mennyön kuun jälgimäizinnä päivinä nämih randoih törähtih tulla sanitarnoi samoljotta, voimattomua kolhoznickkua, Plekan Grigoida ottamah. Samoljotan ymbärille keräyvttih kattshomah kaiken kylän rahvas. Muzhikat i akat lekutettih piädä i pajistih keskenäh siid, miitutta huolda miän praviteljstva i partie pietäh kaikis ruadajis kolhozniekois. Ved enzimäizen kerran ilmazes ijäs azetui kylän randah samoljotta.

Endine batrakka i nygöine kolhoznikka Brotkin Feudor luadji itshelleh koin. Kolhoza avutti Feudoral vediä i nostua tädä kodista. Äijät kolhozniekat mennyizin vuozin, i osobenno tänä vuonna srojittih itshelleh uuvvet koit. S. M. Kirovan nimellizen kolhosan kolhozniekoissa vai yhtel Rehvozen Ondriel ei ole omua kodii, no i häin eläy hyväs kolhoznois fatieras, a muut kai eletäh hyvis omis kodilois.

Kylä on muuttunut tundemattomakse. Kylän tagaveräittshi i ezipihoitshi projiu hyvät uuvvet dorogat. Mennyizin vuozin kylän Mangan puolehizessa piässä oli sygyzylöin i keväizin muga äijän ligua, ga kui äski zhiivatat tartuskendeltih ligah. Mashinal kylläh ei suannuh ajua. Nygöi tänäkeviän dorogal ei olluh ligua ni nähtä.

Ga midä on vie tolkuija. Enne linnah pidi ajua hevol kaksi päiviä, a nygöi mashin vedäy kahtes tshuasus. Linnah kävväh kui tozeh taloih. Potshta tulou joga päiviä. Potshti joga kolhoznikan kois on radio.

Kolhoznikoin elaijan zashitotshnoikse muuttumista ozutetah mennyizin vuozin strojitut uuvvet hyvät koit, a hiän kuljturnostin kazvandua ozuttau pihoin i perttilöin hyvä puhtahus.

Vot min andoi miän krestjuaninoil, endizil ni miittumas tshestjis pidättämättömil Karjalan rahvahal Sovetskoi valda olemas olenda aigana.

M. D.

Nuozharven kuljtuura enne i nygöi

Suuren järven rannal on 3 suurda kyliä i yksi pieni kyläine. Kiishkoiniemen keskikyläl oldih humizevat kuuzi suurda kuusta, a niilöin keskes seizoi "Pyhän Pedrin" kirikkö. Kirikön rinnalla oli kylän ainut hyvä i suuri kodi, kuduas eli paraziitta pappi perehen kera. Toizel puolel järvie, Kotshurin kyläs, on kalmuzheman piäl olii kuuzine rossa i rossan keskel "Kuivan Iivanan" tshasovnaine. Pirdoiniemen kylän juuri piäs, juuri järven randaizel seizoi "Pyhän Jyrrin" tshasovnaine. Pienes Holman kyläizes, kylän juuri keskel oli pikkaraine tshasovnaine. Kaikel Nuozharvel oli yksi ainut shkola kuluine, kudamas opastui kaikkiedah 20—25 lasta.

Vot täs on mainittu kai "kuljturnoit" utshrezhdeeniet, kunne rahvas voidih kävvä i "opastuo" kui tahto i midä tahto. Ga midä bo siid rahvas ruattih joudoaigoinna?

Nämis kylis, pravdah, sanuo, kabakkua ei olluh, no sen sijah shinkariloi (viinal torguitshijoi) oli hos kui äijä. Muzhikat mi suadih, se i juodih. Vanhembat rahvas mustellah kui Heroin Arhippa ylen puaksuh, heinarres, parahinna päivinnä, nedälilöin yhteh palah juodih viinua lugiettih, a naizet yksinäh gorjan kera ruattih heiniä.

Kormiilein Iivan i muud muzhikat käydih Piiterih burlakoitshemah. Kävyi myös Piiterih Mikkine Vasja omal klakkuvunnuol heboizel. Hänelleh andoi kylän batrakka Dehko Iivan Piiterih viedäväkse i sinne myödäväkse omat armahat lapsuot Semoin i Outin. Mikkine Vasja nämä lapset buitekui tavarat Piiterih vei i möi sinne izhändil, a Iivan rukka ni denjgoi lapsis ei etshinyt. Äijät keyhien lapset oldih kazakkanna i käskyläizennä. Lapset kymmeneh vuodeh sah käveltih kois kuvottulois i ommeltulois järielöis i pitkis piikoi paijois. Rahvas elettih kui vuonat vakas. Varattih vai ainos sidä, konza kylah tulou miittuine tahto herra shlänttine etshimäh podushnoloin nedojimkoi i kedä tahto keyhiä rozgil andamah, libo karzinah istuttamah. Vanhembat mustellah, shto 80 vuotta aigua nämis kylis oli vai yksi muzhikka, kudai kui lienne Piiteris oli opastunuh kirjah. Kui lienne kenel tahto tullut miittyini lienne kirjaine, ga kai käydih hänen lyö luvettamah sidä. Mustellah myös kui Dyshin Ortei oli ollut saldattanna Venjan mual 25 vuotta, a itshe sie tuldeo venjakse pajista ei malttanuh. Yhtennä pyhänpiänä Ortei muzhikoinkel kizai krjuukkah. Krjuukkah kizates hänellä kibeni käsi, i häin, buitekui venjalaine, tahtoi ozuttua mih oli opastunnuh 25 vuuvven aigah, otti dai sanoi paukkoi venjakse:

— Bilse, bilse i käzi ustalse.

Hänen Venjan kieles rodih moine venjan kieli kudamua ei ellendänyh ni ken.

Nämmä dielot kai ollah tovet. Nenga elettih Nouzharvas enne.

Avuammo stranitsaizen i katshahtammokseh, midä on tullut uutta Sovetskoin Sojuzan läs 20 vuuvven olenda aigana.

A vot midä.

Nouzharves on täl kerdua kolme suurda i bohattua kolhozua. Pirdoiniemen kyläs, kaikis korgejimal i tshomeimmal mägytshäizel seizou kolhozniekoin uuzi kluuba. Sen lähil on suuri izba-tshitaljnja. Kluuban rinnal, mäin pikkuraizes paitsiehuos on suuri uuzi boljnitsha. Palaizen peräs on suuri vajai srednoi shkola, kuduas opastuu lähil 200 lapsen. Kiiskoiniemes i Kotshuris ollah omat natshaljnoit shkolat i krasnoit ugolkat. Joga kyläs on jaslit. Pirdoiniemes on detskoi ploschadka, selsovietta, potshta-ozasto i mashinno-traktornoi stantsie.

Papin poijis tshuratshi srednjoi obrazovanie enne oli yhtel Kalin Shtepil.

Nygöi voimmo jo lugie äijän Nouzharven rahvasta, kudamil on korgein obrazovanie. Holman Mihailan sevoittareksil Vanjal i Seval on korgein obrazovanie, Seva on Komvuzas utshiitteljanna. Tänä vuonna lopiettih instituutta Jelesien Klavdja i Kuzman Grigoi. Grigoi sen lizhäkse loppi ljotnoin shkolan i sai ljotshiekan pravat. Arhipan Mitja loppi utshiteljskoin instituutan. Kotshurin Pentoin Johor on Vieljärven raizon vanhimana agronomana. Holman Puavilan Grisha on Krasnoin armien komandieranna. Kyyröin Grisha i Trubkin lopittih tänävuonna Ped-utshilissha. Brotkin Sanderi on raizon buhgalteranna.

Piiterih izhändil myvvyt batrakan Dehkon Iivanan lapsed ruatah nygöi Petroskoin linnassa i nagrajen mustellah kui heidä viettih Piiterih, myödih izhändil, i kui hyö siepäi pajettih iäres. Mollei hyö eletäh tujaittetah ylen hyvin, nygöi tuuli hiän piädä ei kivutakse, eletäh eigo ni hädiä tiä ni konza i ni mis.

Srednjoin obrazovanien kel on nuozharvilastu jo enämbi 30 hengie, kudamat ruatah Karjalan eri rajonoissa. Opastujua on myös äijä. Kalinvarloin Iivan opastuu Leningruadassa, S. M. Kirovan nimellizessä Komvuzassa. Srednjolois shkolis i utshilishoissa opastuu tällä kerdua enämbi 20 hengie. Traktoristanainen Sepän Tattjan on Karelj shkoin praviteljstvan tshlenanna. Miittumua spetsialistua vie ei ni olle. Äijät vahnembat puaksuh nygöi sanotah:

— Pädis kui myö nygöi olizimmo lapsenna, nygöi myö malttazimmo kui pidäy eliä. Ved nygöi lapsilla on joga sijah doroga avvoi. Endizes pimies i pahas elaijaz on jiänyh vai mustoine. Katshot da duumaitshed, kui terväh i miittuokse hyväkse on elaige muuttunuh.

Misha Dijev.

Aktivnoi lugii

Tuuksen seljskoih bibliotiekah (Anuksen rajon) akkuratno kävyy seitshekymmenvuodine kolhoznikka Pavel Stepanovitsh Prohorov. Häi vaihtau lugiettuloi kniigoi i ottau uuzie.

Pavel Stepanovitsh hotj ongi vanha, no avvuttau kolhozal "Iskra", kuduas on tshlenanna. Häi azuu haravua i muuda piendä inventarie. Ruadau kai päivät. Onnuako tämä hänel ei meshaitshe olla parahanna i aktivnoinna bibliotiekan kniigoin lugijanna.

Miittumie bo kniigoi lugou Pavel Stepanovitsh, mil häi interesuitshehes? Paginas meijän kera häin nishkoi Pavel Stepanovitsh sanoi:

— Jälgi aijal minä luvin M. Gorjkin kniigoi. Luvin kai A. S. Pushkinan stihotvoreniet, Dostojevskoin kniigoi, N. Ostrovskoin "Kui karastui stali" i toizie kniigoi. Vie luvin Gogoljua, Nekrasovua, L. Tolstoida, Gontsharovua i mugazhe myögöizie, sovetskoloin pisateljoin kniigoi.

— Minuo, — jatkau Pavel Stepanovitsh, — kaikis enämbäl mielittäy suuren sanan muasterin, suuren pisateljan Aleksei Maksimovitsh Gorjkin kniigat. Kui prosto, tovellizesti häi, omis kniigois ozutau elosta!

Paitshi sidä, shto Pavel Stepanovitsh lugou, häi vie hyvin, joga päiviä, lugou gaziettoi. Häi vypisyvaitshou i mugazhe ottau tshitaljnjas pi lugietavaksi gaziettoi.

Mustellen endistä aigua, tov. Prohorov pagizou:

— Oktjabrjskoih revoljutsieh sah minä luvin vähän. Proletarskoi literatuurua tsuarin vallan aigah oli kielletty meile lugie. Meile kädeh ei puuttu kniigat, mittumat pideli suaha.

I. Tshernishev

Karjalan kuljtuuran nouzu

Päivy päivältä nouzou Karjalan kuljtuura. Uuvven Konstitutsien mugah Karjalassa kai resheeniet i postanovleeniet publikuijahes kolmella kielellä: karjalan, suomen i venjan kielillä. Midä tämä ozuttau? Se ozuttau sidä, shto Karjalan rahvahalla on tullut oma kirjakieli — karjalan kieli.

Tsuarin valda Karjalassa vei russifikatsie politiikkua. Se ajoi sidä periä, shtobi hävittiä Karjalan kieli Karjalan kylissä, shtobi rahvas tiä pajistas vai venjan kielellä malttoi libo ei maltan i pidäy sanuo, shto tsuarin valda pyrgi sih, shtobi hävittiä vähitellen Karjalan rahvas.

Veliikoi Oktjabrjskoi revoljutsie razgromi kapitalizman i azetti Sovetskoin vallan i andoi kaikille rahvahille yhtenmoizet pravat, andoi pravat opastuo lapsille shkolas omalla kielellä. Äijä vihamiehie oli, kudamat tahtottih olla vastah tädä. Nämie vihamiehie löydyi i miän Karjalan respublikassa. Vahna Karjalan respublikan burzhuazno-natsionalistitsheskoi rukovodstva (Rovio, Gylling) pandih higie i vägie sih, shtobi ei azuo Karjalah omua kirja kieldä, a suomalaistuttua Karjalan rahvas. Hyö sanottih, shto karjalan kieldä ei pie. No nämien miehien pluanat oli hävitetty i Konstitutsien mugah karjalan kieli on astunuh valdah toizien, suomen i venjän kielien, arvoizina.

On selvä se, shto suuren poljzan tuou meille karjalan kirja kieli. Vet tämä andau vozmozhnostin nostattua miän kuljtuurua vie teriämbäh, andau vozmozhnostin kazvattua polititsheski rahvasta äijiä teriämbi.

Tämän resheenien Karjalan rahvas kyllissä otti ylen hyvällä mielellä vastah i andoi tästä passibon tovarisha Stalinalle siitä, shto häi pidäy nengoista zabottua kaikista Sovetskoin Sojuzan rahvahista siihen luvettuna i Karjalan rahvas. Karjalan rahvas lähtöy uuzih voittoloih sotsialistitsheskoin strojiteljstvan kaikilla frontilla. Andau uvvet ruadorekordat Veliikoin Sotsialistitsheskoin Oktjabrjskoin revoljutsien XX vuozipäiväkse.

Vahna i uuzi Kandalahti

Enne, Karjalan kylih ei piässyt putilleh ni hevolla. Ainut liikundaväline oli volokka. Karjalan rahvas kui linnassa muga i kylissä elettih ylen köyhäh. Puolet aigoi hyö nähtih gorjua, no toizet puolelpäi tirpettih nälgiä. Sen sijah, shto praviteljstva i tsarskoit tshinovniekat oldas pajistu Karjalan hozjaistvan i kuljtuuran nostamizesta, hyö oldih sidä mieldä, shto Karjalassa ei voi olla ni mittumua hozjaistvua, toizin sanottuna muan ruaduo i kuljtuurua. Hyö sanottih, shto tämä on vihuine mua, kus leibä ei kazva i hyö taratettih, shto rahvas pidäy tiä hävittiä i udivljaittihes sillä, shto kui ijän nälgähine Karjalan rahvas on itsehesäh pidänyt nenga äijän vägie. Täh luguh oli laskiettu Karjalan i juzhnoit rajonat. Puhumatta semmoizista kohtista, kudamat ollah pohjaizessa kui naprimer Uhta, Kandalahti, Kiestingi i toizet pohjaizet rajonat. No toizel puolel päi tsuarin tshinovniekat, pahit, urjadniekat i uhohtettu rahvahan kishkomista. Hyö poslavoi kerättih aijalleh, a ku muzhikka ei lienöy voinnuh maksua, ka häneltä otettih jälgimäine lehmäine tahnuosta. Otammo vai tädä, shto pagizetah Kandalahten kylän katshottavaksi:

Kandalahti on pohjaizessa, tänne enne ei ollut ni miittumie dorogoja. Tiä oli vai salomet shät i ei tyhjiä meren rannal eläjät muzhikat slozhittuh nenga pajo: "Iestä päi — meri, tagua päi — gorja, oigielta päi — ohkahtus da samal. Yksi nadjozha — jumalah". No jumala ei auttanuh, se puupala, kudamah oli risuittu jumalan oblikka oli vaikkaine i ei auttanuh muzhikalle ni midä, da i vet toizie dielo: se ei voinnuh auttua, a se oli vai rahvahan muanittelusta.

Tuuli merel viheldeli i kaldaili kalamiehien venehie. Piän piäl lenneltih kajait i mereltä päi harvaizeh kuului igävy kalamiehen pajo:

— Midä sinä sinine meri menit tumanah...

Omissa pajoloissa kalamiehet ozutettih sidä gorjakasta elaigua, kudama siihen aigah heillä oli. Konza midä ei täydynyt; toitshi tuotua oli, ga ei ollut venehtä, a toitshi ei täydynyh nuottah verkkuo i ainut ulospiäsy tiä oli se, shto pidi mennä bohatan Pavhkovan luo i kumarduakseh hänel, shtobi auttas, a hänellä oli venehet, oli verkot, oli paruanoi venehie, hänellä oli viinapogreba, hänellä oli sadoi pudoi pedroi i kymmenie käskyläizie i kazakkoi. Hänellä oli verkuo, nuottie, viinua kalamiehil i sidä potit kaloista midä hyvö suadih. Itshe kalamiehet elettih perehien kera nällässä i kuoltih nälgäh. Kolme nelljästa rahvahista tiä oldih kirjah malttamattomie. Pediän kuori tiä oli leivän pastos jauhon abuna.

Nygöi vahnat starikat partisuanat mustellah kui enne bohatto kishkottih tiä rahvasta. Krasnoi partizuana Kälmin sanou, shto Pavhkov kerran azetti Niva jogeh zaporan i sanoi, shto lahtella kalua ei tulle hänelle. Pavhkov izneasiluitshi yhten käskyläistyttözen i käski sen tyttözen upottua vedeh i sanoi:

— Parembi rubieu kala tulemah. Meri ljuubiv podarkoi. Konza tämä dielo oli tullut tiettoih rahvahalle, rahvas annettih dieloa sudah, no sudjat Pavhkov osti i kai dielo meni peittoh.

No vot loppujen lopul oli tulluh aiga, konza tapahtui Veliikoi Oktjabrjskoi perevorotta. Tämä viesti oli mennyh ylen terävähi loitoiseh Kandalahteh. Tiä oli organizuinnuhes rabotshokrestjuanskoloin deputuattojen sovetta i ylen teräizeh oli ustanovinnuh tyjordoit hinnat jauhol, suolal i toizile tavaroille. Oli ottanut bohatistom suuret skluadut oman kontrolin ualle. I vaste silloi täyzil keuhkoloilla enzi kerran hengähtettihes meren rannalla eläjät rahvas. No hiän duumat ei kerras täyttäyvtty, kui Sovetoin Respublikalla oli vie vihamiehie. Nellitosta burzhuaznoida gosudarstvua napruavittih voiskat Sovettojen muada kohti, no vottoin oli mi puolella. Kandalahten ruadajarahvas organizuittih partizanskoi otrjadoja, vaihtettih verkot vintovkah i vojuittih vastah interventtoi i vasta vuonna 1920 oli lõpullizesti Karjalasta i Koljskoilta niemeltä ajettu iäreh interventat i belobanditat. Tämän jälgeh partizuanat kiännyttih järvillä kodih i ruvettih hozjaistvua. Nygöi Kandalahti — kvliä i köyhiä hozjaistvoi strojie uudeh tabah, strojie uutta elaigua, vesseliä elaigua, kudamua Rossien rahvas oli duumaittu vuozisadoi. Zavodittihes Kandalahtes tavallizet ruadopäivät i jo kymmenenneksi vuosipäiväksi Oktjabrjskoida revoljutsieda oli strojittu Kandalahteh paravozoin depo, stolovoi, konservakombinata, suuri kluuba, 7-vuodine shkola i 30—40 uutta suurda eländätaloita. Silloi zavodittih tiä strojie mehanitsheskoida zavodua i täs päi Kandalahti elevyi.

Enne läbi piäzemättömis metshissä zavodittih kävellä issledovateljat i tiä zavodiu promyshlennosti nosta. Tänne Sergei Mironovitsh Kirovan initsiatiivalla Vudjärven rannalle diikoissa tundrassa noussuh linna — Kirovsk. Hibinäl pidi äijy elektroenergieda. Silloi partie i praviteljstva annettih strojiteljoille prikuaza:

— Strojie Nivajoelle gidrostantsie. Vuonna 1930 tänne tullah enzimäizet zapoljarnoin gidrotsentraalin strojiteljat i kolmandena kymmenendenä päivänä ijunjankuuda vuonna 1934 Nivajogi zavodi virrata uutta luaduh myö. Kirovskissa i Nivastroin poseljkassa loshkahtettihes nägyvih Nivagessan tulet. Nivages 2 andau energiedä Kandalahtelle kus elektrofitsirovannoi utshaska liikuttau pojezdoja, no se dieloloissa vie ei loppei. Nygöi kuuluu Kandalahten eläjien korvah sih kui kallivo lohkeiloi Nivages-3 strojteljstvassa. Tic on kazvanuh i kazvau uuzie i uuzie rahvahie. Tiä rahvas ruavossa ozutetah rekordoja. Tiä on oi vähä stahanovtsie, kudamat normat täytetäh 300—400 protsentalla.

Kuljturnoissa elaijassa Kandalahtessa on tozhe tulluh muutos. Äijässä talossa voimmo kuulla patefonan soitandan, radion paginan. Tiä rahvas on tulluh kirjahmalttajiksi i lugletah semmoizie kniigoi, kui "Kak zakaljalas stalj", Pushkinan proizvedeeniet i äijien toizien pisateljoin kniigoja.

Hyvin rahvahan keskessä on säilytty vahnanaigaizet venjalaizet pajot i kalamiehien suarnat, kudamie hyö saneldih aijan menokse. Nygöi tänne on tullut uuvet sotsialistitsheskoin roodinan pajot. Tänne on noussuh Stalinan nimel omistettu kolhoza, kudama on organizuittu vuonna 1929. Täspäi on miän hozjaistvas tulluh suuri muutos. — Miän kolhoza, — sanou kolhozan predsedatelja Lopintsev — on bohatta i miän kolhozniekat eletäh ylen bohatashti. Muuten ei voi olla ni kui. Ruaduo on kyläl, meri ylhei puolel päi, tagua seizou vihanda kulda, iespäi azuvodat i elektrostantsiet. Vessel i hyvä on meillä ruaduo, ruavoss ollessa juohtuu mieleh uvvet sotsialistitsheskoin roodinan pajot i kaikkien rahvahien vožhdin tovarisha Stalinan nimi, kudai nostau elaijan ylen, ylen enämbäl ruadohimoa i vie eneemmäl vieg uuzih voittoloih. Miän posoljkas lähiaigoina muuttuu kuljturnoikse linnakse, puhtahine ulitshoine. Se muuttuu industrialjnoikse linnakse.

SUUREN PROLETAARISEN REVOLUTSION XX VUOTISPÄIVÄLLE OMISTETTU AUTOMATKA
KUVASSA: (vasemmalta oikealle) automatkan komandorin apulainen Velikanov, matkan komandori Miretskij, pääautoinspektsion edustaja Tshuhunov ja automatkan komandorin apulainen poliittisella alalla Dmitrijev. (Sojuzfoto.)

Terävämmäksi taistelu lukutaidottomuuden poistamiseksi v. 1937 loppuun mennessä

NKP(b):n KK:n ja SSSR:n Sovnarkomin päätöksen mukaisesti kaikkialla Sovettiliitossa suoritetaan voimaperäistä työtä lukutaidottomuuden poistamiseksi vuoden 1937 loppuun mennessä. Osassa Karjalan ASSR:n rajoneja, ennenkaikkea Kiestingissä ei tätä kansanvalistuselimet ole loppuun käsittäneet. Heinäkuun 1 p. v. 1937 opiskeli rajonissa vain 47,9 % lukutaidottomista ja 55,8 pros. vähän lukutaitoisista. Kiestingin rajonin keskuksessa kesäkuun aikana aikuisten koulut eivät asiallisesti työskennelleet. Mistä tämä johtuu?

Syytä on haettava niistä ihmisistä, jotka ohjaavat yllämainittua työtä. Pääsyy lankeaa KVO:lle (johtaja tov. **Tujulainen)** ja aikuisten koulujen instruktorille tov. **Sunnarille.** Nämä toverit eivät ole oppivuoden 1936—37 aikana tehneet sitä, mitä olisivat voineet. Eivät ole konkreettisesti ja systemaattisesti ohjanneet tätä työalaa. On eletty itsevirtauksen varassa, jota todistaa seuraavat esimerkit.

Kuluvana oppivuonna rajonin alueella oli 47 opettajaa, mutta niistä aikuisten opetustyöhön osallistui vain 4. Eivätkö sitten opettajat haluaisi tai eivätkö he voisi auttaa tässä työssä? Ehdottomasti he voivat, eivätkä sitä vastustakaan, mutta heitä vieroksutaan, eikä organisoida tähän työhön. Kaikkiin selsovettien alueisiin parhaimmista alkeis- ja vajaakeskikoulujen opettajista oli kiinnitetty metodistit. Mutta kukaan heitä ei ohjannut. He puolestaan eivät myöskään antaneet metodista apua kultarmeijalaisopettajille. Kaikki tämä on johtanut sallimattoman huonoihin tuloksiin. Juuri metodisen ohjauksen puuttuminen onkin yksi peruspuutteellisuuksista Kiestingin rajonissa lukutaidon opetuksessa.

Lukutaidon opetuksen sektsioiden toimintaa ei ohjata

Myös yksi peruspuutteellisuuksista on se, että selsovettien yhteyteen organisoituja lukutaidon opetustyön sektsioita ei kukaan ohjaa. Näin on asia esim. Kiestingin selsovetin sektsiassa, selsovetin, joka sijaitsee 50 metrin päässä rajonin tpk:sta ja KVO:sta. Selsovetin puheenjohtaja tov. Osipov ja KVO:n instruktori tov. Sunnari puolen vuoden ajan ovat väitelleet siitä, kumpi on syyssä, ettei sektsiat toimi. Syyttävät toisiaan, mutta ei ole kumpikaan ryhtynyt toimenpiteisiin asian korjaamiseksi. Useat mainittuun sektsiaan kuuluvat toverit (selsovetin luettelon mukaan) esim. Kirillov, Kundoserova jne. eivät edes tiedä, että he ovat tämän sektsian jäseniä.

Kahden vuoden aikana sektsia on puheiden mukaan kokoontunut kaksi kertaa, mutta pöytäkirjoja niistä ei ole. Työplaania sektsialla ei ole. Sektsian ohjaaja tov. Sergejev asuu 15 kilometrin päässä Kokkosalmen kylässä, silloin kun suurin määrä lukutaidottomia on Kiestingissä. Kaikki yllämainittu osoittaa, että sektsian työtä Kiestingissä aliarvioidaan. Voi asettaa kysymyksen Kiestingin rajonin tpk:lle mistä johtuu tällainen työtyyli ja lukutaidon opetustyön vieroksuminen silloin, kun se on puolueen ja hallituksen asettama valtiollinen tehtävä. Kukaan Kiestingissä ei ole järjestänyt systemaattiseksi aikuisten opetusta. Ammattiliitot jättivät myöskin lukutaidottomat KVO:n huostaan.

Maaosasto suhtautuu huolimattomasti

On syytä mainita myöskin maaosaston huolimattomasta suhtautumisesta lukutaidon opetukseen, sillä se on myöskin yksi osoitin, miten Kiestingin rajonin johtavat työntekijät taistelevat kauttaaltaan lukutaitoisen kolhoosin puolesta. Maaosaston johtaja tov. Piivojev ei tiedä myötävaikuttavatko tai jarruttavatko kolhoosien puheenjohtajat mainitussa kysymyksessä.

Kananaisten kolhoosissa lukutaidon opetustyötä on suoritettu jo puolentoista vuoden ajan NKP(b):n KK:n ja SSSR:n Sovnarkomin 16/I—36 tekemän päätöksen jälkeen, muttei edes luokkataulua ole vieläkään hankittu. Näin ovat asiat monissa muissakin rajonien kolhooseissa: Suvannon, Kiimavaaran, Pontsin, — vaikka yllämainittu päätös asettaa opiskeluehtojen turvaamisen talousjärjestöjen tehtäväksi. Edelleen rajonin kolhooseissa on useita hyvin asiallisia talouskysymysten kannalta katsottuna, mutta lukutaidottomia kolhoosien puheenjohtajia. Esim. Pontsin kolhoosin puheenjohtaja tov. K. Päättöjev ja Sohjanan kolhoosin puheenjohtaja tov. Pestrikov. Tov. Päättöjev keskustelussa hänen kanssaan osoitti, että häneltä hyvin usein opiskelu jää syrjään kun on paljon työtä. Näinollen vaikka onkin kova halu poistaa lukutaidottomuus tulee opiskelussa repeämä. Päättöjev ei vielä saa sanaakaan kokoon.

Maaosaston tulisi tällaisia kolhoosien puheenjohtajia auttaa, muuten he jäävät jälkeen kolhosnikoista. Kuitenkin apua, vaikkapa lyhytaikaisten yleissivistävien kurssien muodossa, Maaosasto ei ole suunnitellutkaan. Metsä- ja uittotyöläisten ammattiliiton rajonin valtuutettu tov. Pestrikov ei tee mitään, ei ole saanut edes Sohjanan koskella ja Kiestingissä opiskelua alkuun. Puhumattakaan uittotyöläisistä.

Vaseli Petrov.

Kolhoosi "Pravdassa" ei auteta stahanovilaisia

Puutosin rajonissa, kolhoosi "Pravdassa" on useita kolhosnikkoja, jotka ovat esimerkillisesti työskennelleet kolhoosissa. Mutta sen sijaan että kolhoosin puheenjohtaja olisi auttanut heitä työssään on hän huonolla ja sopimattomalla esiintymisellään ajanut kolhoosista pois useita esimerkillisiä työntekijöitä. Näin ovat joutuneet kolhoosista pois kolhosnikat A. Ditunov ja A. Kirillov.

Huonosti on kolhoosissa suhtaannuttu myöskin nuoreen stahanovilaiseen Kriisa Titoviin. Tov. Titov on liittynyt kolhoosin jäseneksi v. 1931. Kolhoosiin liittymisestä lähtien on hän pyrkinyt kasvattamaan itseään esimerkilliseksi työntekijäksi. Tässä hän on onnistunutkin. Niittokoneella työskennellessään on hän esim. 2,5 hehtaarin asemesta niittänyt 2,8—3,5 hehtaaria ja elonleikkuussa 2,5 hehtaarin asemesta hän leikkasi elokuun 3 päivänä 2,6 hehtaaria, neljäntenä 3,07, viidentenä 3,7 ja kuudentena 4,5 hehtaaria.

Koneiden kanssa hän työskentelee ensimmäistä vuotta, mutta kolhoosin puheenjohtajan taholta ei hänelle ole annettu apua. Ja siksi, kun hän ei ollut saanut tutustua aikaisemmin koneisiin, sai hän leikkuussa ensimmäisenä päivänä puolta pienemmät tulokset. Myöskin hänen pitää itse ruokkia hevoset, terottaa koneen terät ja hakea koneen rasvakin ruokatunnin aikana useiden kilometrien päästä.

Kun huonosti on suhtaannuttu kolhoosin jäseniin, niin suhtaannutaan myöskin huonosti kolhoosin töiden johtamiseen. Tästä esimerkkinä on valmistautuminen heinätöihin ja elonkorjuuseen. Silloin kun heinätöiden ja elonkorjuun piti jo alkaa, alettiin vasta korjata koneita. Ihmisiä ei tutustutettu mekanismeihin ja hevosia ei opetettu parina vetämään koneita.

Kolhoosin jäsenten keskuudessa ei suoriteta minkäänlaista kasvatustyötä. Ei ole järjestetty politopiskelua, ei julkaista seinälehteä, ei lueta kolhosnikoille sanomalehtiä ja kolhoosin kokouksiakin pidetään harvoin. Tämä kaikki, huono työn organisatsio ja kelvoton suhtautuminen kolhoosin kunnollisiin työntekijöihin on johtanut siihen, että kolhoosin asiat ovat nyt huonolla kannalla.

K. Rotonen.

Kritiikki ja bibliografia

Mate Zalkin viimeinen romaani

Viimeisessä romaanissaan "Doberdo" on unkarilainen kirjailija Mate Zalkin kertonut Unkarin armeijan sapööriluutnantin Tibor Matrain, käsityöläisen pojan, joka tuli bolshevikiksi, leppymättömäksi taistelijaksi kapitalismia ja sotaa vastaan, historian. Kertomuksella on selvästi avtobiografinen luonne.

Tibor Matrai joutuu vuoden 1916 alussa marssikomppanian mukana Italian rintamalle. Hänen osastonsa sijaitsee Monte-Klaran kukkulan lähistöllä, rintaman yhdellä kaikkein vaarallisimmalla osalla. Täällä Tibor Matrai kohtaa ystävänsä ja opettajansa — professori Arnold Shikin, joka on armeijassa vanhempana luutnanttina. Arnold opetti joskus Tiborille yhteiskunnallisten suhteiden kritiikkiä. Hän puhui, että "voimakkaiden ehjien luonteiden täytyy järjestää elämä omalla tavallaan, että koskaan ei tule laskea itseään heikommaksi vastustajaansa". Vihaten sotaa, Arnold ei voi sietää esikuntapäällystöä, on myötätuntoinen sotilaille, auttaa heitä minkä voi. Mutta hän ei käsittänyt ihmisiä, jotka laskivat perustan Unkarin kommunistiselle puolueelle. Arnold Shikista tuli skeptikko, patajuoppo ja mielettömästi tuhoutui rintamalla.

Tibor Matrai on pantu kokoon toisenlaisesta materiaalista. Hän on vaikuttava ja johdonmukainen luonne. Hän otti sodan vastaan alusta alkaen henkilökohtaisena kohtalona ja myöhemmin kauhistuttavana joukkopakkona. Komentajiston kyvyttömyys ja rikollisuus, sotilasjoukkojen kärsimykset, kuumeinen keinottelu, jolla yksilöt rikastuivat miljoonien veren hinnalla — kaikki tämä asettaa hänet syvästi ajattelemaan tapahtuvia asioita. Hän yrittää aluksi jäädä sivuun, ei lähestyä armeijan ylempiä eikä alempia. Se oli liian naivia. Neutraalinen asenne osottautui käytännöllisesti mahdottomaksi. Joukot eivät halunneet ottaa häntä huomioon: he tiesivät että neuttraalisia ei ole, on ystäviä ja vihollisia. Matrai ei ollut abstraktinen ajattelija. Korkeimpana vakuuttavuutena hänelle olivat faktat. Hän uskoi ainoastaan sellaisiin teoreettisiin määritelmiin, jotka olivat lähtöisin faktoista ja olivat faktojen vahvistamat.

Suurten ponnistusten hinnalla valloitettiin Monte-Klaran kukkula. Korkein päällystö ihastuneena kehui sotilaiden ja upseerien sankaruutta. Lähetettiin palkintoja, totta, ensivuorossa esikuntarotille ja vaikutusvaltaisten mammojen lellipojille. Itse entisen herttuan piti saapua Monte-Klaran kukkulalle jakamaan palkintoja sankareille.

Italialaiset eivät voineet rauhassa katsella tärkeän aseman menetystä. He alkoivat salaisesti valmistamaan salakaivantoa, räjäyttääkseen vuoren yhdessä sen valloittaneiden sotajoukkojen kanssa. Kokeneet sotilaat, sapöörit Matrain joukkueesta, paljastivat salakaivannon. Matrai syöksyi komentajiston luo, esikuntaan, varoittaakseen vaarasta, organisoidakseen vastaiskun. Hän kohtasi kuuron välinpitämättömyyden muurin. Helpompi oli lyödä vastustaja melkein luoksepääsemättömästä asemasta, kuin asettaa esikuntansa kiipeilijät, jotka olivat kiinni palkitsemisseremonioissa, ajattelemaan tuhansien kuolemaan tuomittujen ihmisten kohtalosta. Kuumeinen rauhattomuus, Matrain ponnistelut eivät johtaneet mihinkään.

"...Nämä herrat siellä esikunnassa, — ketä he ovat? He ovat etuoikeutettu, korkein kerros, joka kauhujen ja menetysten keskellä kykenee ja uskaltaa muodostaa itselleen kaltaistensa elämän. Nämä herrat ovat sodan spesialisteja, he pakottavat käymään sotaa. Sota on heidän ammattinsa. Tämän aistii siellä ilmassa, mukavuudessa, koneistossa, horjumattomassa rauhallisuudessa. Oho, jospa sodan kohtalo riippuisi heistä, silloin sota jatkuisi viimeiseen kuulaan asti, viimeiseen sotilaan suppilusikkaan asti, viimeiseen veljeshautaan asti. Jos heille annetaan ja sallitaan mahdollisuus, niin nämä herrat tulevat "taistelemaan" loputtomasti... Kestävätkö vain sotilaat — kas siinä kysymys."

Huolimatta karvaista kokemuksista, Matrai ei vielä käsittänyt kaikkea totuutta. Jokin pidätti häntä leppymättömästä taistelusta järjestelmää vastaan, joka synnyttää imperialistiset sodat. Rikkoen sotilaallisen alistumissuhteen ohjeita, Matrai kiirehtii divisian esikuntaan, puhuu uhkaavasta vaarasta ja onnistuu pääsemään herttuan luo. Nousee hämminki. Itse herttua, jonka on määrä saapua Monte-Klaraan, voi lentää ilmaan! Kiireesti kutsutaan sotaneuvosto.

"Minä muutamia kertoja tuloksettomasti yritin saada puheenvuoron. Minä tahdon muistuttaa näille herroille, että puhe on ei ainoastaan herttuasta, niinkuin heistä tuntuu, vaan ennenkaikkea kahdeksansadan ihmisen, sotilaan ja upseerin elämästä, jotka eilen olivat vielä rintaman sankareita, mutta huomenna voivat lentää ilmaan, jos..."

Sotaneuvoston huolenpito kruunautui "loistavalla" menestyksellä — herttua ei matkustanut Monte-Klaralle, herttua oli pelastettu, mutta sankarillinen pataljoona lensi ilmaan. Matrain ponnistukset, kiirehtimällä apuun uhreiksi tuomituille tovereille, eivät anna tuloksia. Hän itse haavoittuu ja saa ruhjevammoja.

Mieletön, tragillinen katastrofi sai aikaan lopullisen käänteen Matrain tietoisuudessa. "...Itsestään tuli hämmästyttävän yksinkertainen johtopäätös: täytyy kapinoida rikollista systeemiä vastaan, täytyy kääntyä sen edustajia vastaan, täytyy rangaista."

Matrain eteen, herttuan pelastajana, avautui loistava virkaura. Mutta hän ottaa yhteyden bolshevikien kanssa ja tulee itse bolshevikiksi.

"Eteenpäin, luutnantti Matrai! Sinä olet julistanut sodan sodalle ja nyt kulet organisoidaksesi ystävien ja tovereiden legionat, jotka kääntävät kivääriensä piiput niitä vastaan, jotka pakottavat heidät sotimaan."

Tällainen on loppuakordi. Usko ihmiskuntaan ja todelliseen miehuuteen henkii tästä kirjasta. Ihminen, Matrain tapainen, ei tule katselemaan rauhallisesti uusiin sotiin valmistautumista, vastavallankumouksen juonia, fasistien villiä petomaisuutta. Hän kulkee revolutsion ensiriveissä.

Tällainen on Mate Zalkin romaani "Doberdo".

Ensimmäisistä riveistä alkaen (Mate Zalkin kirjassa), me tunnemme tekijän rakkauden ja huomaavaisuuden yksinkertaisiin ihmisiin ja vihan ja halveksunnan riistäjiä ja pyöveleitä, fasisteja kohtaan. Tekijä kaikella elämänsä ja poliittisella kokemuksellaan käsitti ja ainaisesti omaksui että ihmisiä voi rakastaa yhteiskunnassa, missä vielä on olemassa riisto, imperialismi, fasismi, petturuus, vain vihaamalla riistäjiä ja pettureita.

Mate Zalkin viha on yhtä aktiivista kuin hänen rakkautensakin. Hän vaatii tekoja. Se sama viha, joka johti hänet, niinkuin monet muut miehuulliset ihmiset eri maista Kansainvälisen brigadin riveihin, taistelemaan vapaan ja onnellisen demokraattisen Espanjan puolesta. Kansainvälinen brigadi on koko progressiivisen ihmiskunnan realisten sympatiain ilmaisija Espanjaa kohtaan. Saksan ja Italian fasismi huuhtelee verellä Espanjaa petomaisten aikeittensa nimessä. Nämä suunnitelmat eivät toteudu koskaan. Niiden tiellä on tuhansien ja miljoonien Matraiden miehuullinen sydän, joidenka luokkatietoisuus on kypsynyt aikakautemme suurissa taisteluissa.

Mate Zalkin romaani on ei vain mielenkiintoinen taiteellinen tuote. Se on kutsu taisteluun, siitä henkii luja usko voittoon. Se on miehuullisen, iloisen, yksinkertaisen ja sankarillisen ihmisen, unkarilaisen kommunistin ja kirjailijan oman elämän kuva, joka pyhästi antaa elämänsä demokratian ja sosialismin voiton puolesta.

"Pravdassa" julkaistun **V. Kirpotinin** kirjoituksen mukaan.

Uhtuan konetraktoriaseman parhaita

Parhaimpia traktoristeja Uhtuan kone-traktoriasemalla (Kalevalan rajoni) ovat toverit Jaakkonen ja Mitrofanov. Nämä toverit ovat työskennelleet Alajärven kolhoosissa ja ovat he elokuun 1 päivään mennessä täyttäneet tehtävänsä 204 hehtaarilla, tehtävän ollessa 165 hehtaaria. Hyvin ovat työskennelleet myöskin tov. Timonen ja Melentjev. He ovat työskennelleet Luusalmen kolhoosissa ja ovat täyttäneet tehtävänsä 186 hehtaarilla. Tämä osoittaa, että Uhtuan kone-traktoriaseman kaikilla traktoristeilla on täydet mahdollisuudet tehtäviensä ylittäen täyttämiseen. Siihen tarvitaan vain bolshevistista suhtautumista työhön ja kunnollista koneensa hoitoa.

Toivomme, että kaikki Uhtuan kone-traktoriaseman traktoristit seuraavat näiden toverien esimerkkiä. Silloin Uhtuan konetraktoriasema kykenee täyttämään tehtävänsä ennen määräaikaa.

P. Tiilikainen.

Ikävä agitatsiotilaisuus

Karelstroin puuseppäverstaalla päivällisaikana järjestetään sanomalehtien ääneenluku ja keskustelutilaisuuksia. Kerromme yhdestä tällaisesta, elokuun 11 päivänä pidetystä tilaisuudesta.

Agitkollektiivin jäsen, kommunisti tov. Jäntti joka on määrätty Karelstroin puoluekomiteasta agitatsiotyön järjestäjäksi verstaalla, heti päivällistunnin alussa antoi "Krasnaja Karelijan" venäjänkielisille työläisille, kehoittaen heistä yhtä lukemaan lehden johtavaa artikkelia. Itse hän siirtyi verstaan perälle suomenkielisten työläisten ryhmään ja kehoitti kommunistia tov. Ahoa lukemaan "Punaisesta Karjalasta" "Englantilais-italialainen lähestyminen" nimisen kirjoituksen.

Tov. Ahon lukemista vain harva kuunteli, toisten ollessa syöntihommissa ja toisten keskustellessa keskenään muista asioista. Tov. Jäntti juoksi tällä välin tarkastamassa miten siellä venäjänkielellä lukeminen sujuu ja palasi takaisin juuri tov. Ahon lopettaessa osoitetun kirjoituksen lukemista. Tov. Jäntti otti puheenvuoron ja alkoi selvittää sodanvaaran kasvua ja hyökkäyksen valmistelua SSSR:n kimppuun, josta yhtenä renkaana on englantilais-italialainen lähentyminen. Hänen noin 10 minuuttia kestänyttä puhetta kuunteli vain 2—3 henkilöä.

Kysymys ei ole tietysti siitä, etteikö työläisille olisi mielenkiintoista kansainvälisten kysymysten käsittely, vaan siitä, että tilaisuus oli huonosti järjestetty. Ilman edeltäkäypää selitystä aivan irrallisena luettuna, kirjoituksesta eivät työläiset saaneet selvää käsitystä kansainvälisestä tilanteesta. Näkyi että tov. Jäntti oli kirjoituksen lukenut itselleen jo ennemmin, mutta hän ei osannut sitoa sitä muihin kansainvälisiin kysymyksiin, niin, että se olisi tullut työläisille mielenkiintoiseksi. Tässä tilaisuudessa ei käytetty yhtään puheenvuoroa luetun johdosta. Tilaisuus muodostui ikäväksi, eikä se mobilisoinut kenenkään poliittista ja tuotannollista aktiivisuutta.

Useat työläiset puhuivat päivällistunnin lopulla, että heillä ei ole mahdollisuutta riittävästi keskustella työlaitoksen sisäisistä kysymyksistä, kun tuotannollisia neuvotteluja on harvoin. Tämä ei ole oikein. Puolueen päätöksissä agitatsiotyöstä osoitetaan, että agitatsiotyö pitää järjestää niin, että työläisten kaikkiin kysymyksiin, jotka heitä kiinnostavat tulee annettua tyhjentävät vastaukset ja että nämä agitatsiotilaisuudet kasvattaisivat työläisjoukkoja poliittisesti ja mobilisoisivat heitä aktiiviseen taisteluun puolueen ja hallituksen päätöksien toteuttamiseksi.

Verstaalla työskenteleviä kaikkia kommunisteja ei ole vedetty agitatsiotyöhön. Siitä huolimatta että verstaalla työskentelee kuusi kommunistia sinne ei ole järjestetty puolueen perusjärjestöä ja puolueorganisaattoria, eikä Karelstroin puoluekomitea kykene johtamaan verstaalla työskenteleviä kommunisteja riittävässä määrin.

A. J.

Vaaleista SSSR:n Korkeimpaan Sovettiin

Kysymyksiä ja vastauksia

Kysymys: Tulevatko liittotasavaltaan kuuluvissa kansallisissa autonomisissa tasavalloissa, ja kansallisilla autonomisilla alueilla asuvat kansalaiset äänestämään deputaatteja Kansallisuuksien Sovettiin kahdesti?

Vastaus: Vaaleissa Kansallisuuksien Sovettiin kukin liittotasavalta tullaan jakamaan 25:een vaaliokrugaan. Näihin okrugoihin kuuluvat kaikki ne kansalaiset, jotka nauttivat äänioikeutta ja ovat kysymyksessä olevan liittotasavallan territoriolla ja he kaikki tulevat ottamaan osaa kysymyksessä olevasta liittotasavallasta valittavien Kansallisuuksien Sovetin deputaattien vaaleihin.

Sitäpaitsi kukin liittotasavaltaan kuuluva autonominen tasavalta tullaan jakamaan 11 vaaliokrugaan ja kukin autonominen alue 5 vaaliokrugaan. Jokaisesta tällaisesta okrugasta tullaan valitsemaan yksi deputaatti Kansallisuuksien Sovettiin. Siis ne kansalaiset, jotka kuuluvat tällaiseen autonomisen tasavallan tai alueen territoriolla muodostettavaan vaaliokrugaan tulevat äänestämään Kansallisuuksien Sovettiin kahdesti.

Minkäänlaisia erikoisia okrugoja liittotasavallan territoriolla ei tulla muodostamaan niistä piireistä, jotka eivät kuulu autonomisiin tasavaltoihin tai alueisiin.

Kysymys: Vaaliokruga organisoidaan, kun määrätyllä territoriolla on 300 tuhatta henkeä. Kuuluuko tähän lukuun koko väestö, tai ainoastaan ne henkilöt, joilla on äänioikeus?

Vastaus: Vaaliokrugat, vaalilain pykälien 7, 8 ja 21 perusteella organisoidaan hallinnollisen tunnusmerkin mukaan. Sen ohella vaaliokrugan organisoimiseksi on välttämätöntä, että väestön määrä on 300 tuh. henkeä. Tähän kuuluu koko väestö, siihen luettuna myöskin ne, jotka eivät ole saavuttaneet vaali-ikää, ja joilla ei ole äänioikeutta.

Kysymys: Kuinka tulevat ottamaan osaa vaaleihin ne SSSR:n kansalaiset, jotka asuvat ulkomailla sovettilähetystöissä ja konsulinvirastoissa?

Vastaus: Vaalilaissa ei ole suoraa vastausta tähän kysymykseen. Mutta laki, ottaen huomioon sellaisen tilanteen mahdollisuuden, jolloin pieni määrä sovettikansalaisia voi osoittautua olevaksi SSSR:n territorion ulkopuolella (pyk. 32) antoi oikeuden laivoille, jotka ovat vaalipäivinä matkalla, ja joissa on vähintäin 50 valitsijaa muodostaa erilliset vaalialueet, jotka kuuluvat vaaliokrugoihin sen paikan mukaan, mihin laiva on kirjattu.

Tätä tilannetta analogian mukaan voidaan laajentaa myöskin niihin kansalaisiin, jotka ovat ulkomailla sovettilähetystöissä ja konsulinvirastoissa. Jos siellä osottautuu olevaksi vähintäin 50 sovettikansalaista, joilla on äänioikeus, niin he voivat muodostaa itsenäisen vaalikeskuksen.

Kysymys: Tulevatko ottamaan osaa vaaleihin ne henkilöt, jotka ovat vangittuina, mutta joita oikeus ei ole tuominnut menettämään äänioikeuttaan.

Vastaus: VSFST:n Rikoslain pykälä 32 (kuten muidenkin liittotasavaltojen Rikoslakien vastaavien pykälien) mukaisesti "äänioikeuden menettäminen ulottuu koko vangittunaoloaikaan ja sen lisäksi tuomion määrittelemään aikaan".

Se merkitsee, että kaikilla niillä henkilöillä, jotka ovat vangittuina — riippumatta siitä, kärsivätkö he rangaistusta, tai ovatko he tutkintovankeina — ei ole äänioikeutta ja he eivät voi ottaa osaa vaaleihin koko vangittunaoloaikanaan.

Kysymys: Mitä tulevat tekemään vaalikomissit vaaleissa SSSR:n Korkeimpaan Sovettiin?

Vastaus: Vaalilaki huomioi seuraavat vaalikomissit: 1. Keskusvaalikomissi. 2. Liitto- ja autonoomisten tasavaltojen, autonoomisten alueiden ja kansallisten okrugojen Vaalikomissit Kansallisuuksien Sovetin vaaleja varten. 3. Okrugojen vaalikomissit Kansallisuuksien Sovetin vaaleja varten. 4. Okrugojen vaalikomissit Liiton Sovetin vaaleja varten. 5. Vaalialuekomissit.

Kysymys: Mitä tulee tekemään kukin näistä komisseista ja kuka ne organisoi?

Vastaus: Keskusvaalikomissi muodostetaan työtätekevien yhteiskunnallisten järjestöjen ja yhdistysten edustajista, ja sen vahvistaa Korkeimman Sovetin Presidiumi. Ottaen huomioon sen, että SSSR:n Korkeimpaa Sovettia ei ole vielä valittu, niin edessäolevissa vaaleissa tämän komissin vahvistaa SSSR:n TpKK:n Presidiumi. Keskusvaalikomissi vahvistetaan samanaikaisesti kun julaistaan vaalipäivä.

Keskusvaalikomissi valvoo sitä, että "SSSR:n Korkeimman Sovetin vaaliasetusta" noudatetaan järkähtämättömästi koko Sovettiliitossa. Keskusvaalikomissi käsittelee vaalikomissioiden virheellisistä toimenpiteistä tehdyt valitukset, ja tapauksissa, joissa on rikottu lakia ja vääristelty vaalitekniikkaa, tekee lopulliset päätökset.

Vaalipäivinä miljoonia ihmisiä tulee olemaan matkoilla ja komennuksilla. Vaaliasetus on huomioinut tämän ja määritellyt, että valitsijan siirtyessä paikasta toiseen hänelle annetaan "todistus äänestysoikeudesta". Keskusvaalikomissi määrää aikanaan näiden "todistusten" muodon ja lähettää ne paikkojen päälle. Sitäpaitsi komissi määrää niiden pöytäkirjojen muodon, joihin kirjoitetaan äänten laskun tulokset j.n.e.

Keskusvaalikomissi tulee rekisteeraamaan jokaisen SSSR:n Korkeimpaan Sovettiin valitun deputaatin.

Tasavalloissa, autonoomisilla alueilla ja kansallisissa okrugoissa muodostetaan vaalikomissit Kansallisuuksien Sovetin vaaleja varten. Niiden velvollisuutena on valvoa "SSSR:n Korkeimman Sovetin vaaliasetuksen" poikkeamatonta noudattamista ja käsitellä valitukset Kansallisuuksien Sovetin vaaleissa tehdyistä virheellisistä toimenpiteistä.

Kussakin vaaliokrugassa vaaleissa siihen tai toiseen kamariin muodostetaan okrugojen vaalikomissit työtätekevien yhteiskunnallisten järjestöjen ja yhdistysten edustajista. Esimerkiksi Moskovassa tulee olemaan noin 13 okrugaa deputaattien vaaleissa Liiton Sovettiin, ja 1 okruga deputaattien vaaleissa Kansallisuuksien Sovettiin: okrugojen vaalikomissit Liiton Sovetin vaaleja varten vahvistaa Moskovan alueen TpK, mutta okrugan vaalikomissin Kansallisuuksien Sovetin vaaleja varten vahvistaa Yleisliittolaisen TpKK:n Presidiumi.

Okrugojen vaalikomissien funktsiot ovat erilaisia. Okrugan vaalikomissi Liiton Sovetin vaaleissa: — valvoo sitä, että vaalialueet organisoitaisiin aikanaan sekä saatettaisiin yleiseen tietoon, rekisteröi deputaateiksi esitetyt kandidaatit, varustaa vaalialuekomissit vaalibulletiineillä ja kuorilla, suorittaa ääntenlaskun ja määrittelee vaalien tulokset okrugassa, antaa valitulle deputaatille todistuksen valitsemisesta ja vaalien loputtua luovuttaa koko asioidenhoidon Keskusvaalikomissille.

Okrugan vaalikomissi Kansallisuuksien Sovetin vaaleissa suorittaa samanlaista työtä omien deputaateiksi esitettyjen kandidaattiensa suhteen, kuin mitä okrugan vaalikomissikin Liiton Sovetin vaaleissa. Se ei valvo kuitenkaan vaalialueiden organisoimista ja valitsijain luettelojen laatimista.

Vaalialueilla (jotka ovat lain mukaan yhteisiä vaaleissa molempiin kamareihin) työtätekevien yhteiskunnallisten järjestöjen ja yhdistysten edustajista muodostetaan vaalialuekomissit, jotka vahvistaa Kaupunki- tai Rajonisovetit. Ne suorittavat vaalibulletiinien vastaanoton, suorittavat kunkin deputaatiksi esitetyn kandidaatin puolesta annettujen äänten laskun, sekä ilmoittavat vaalien tulokset vastaavasti okrugan komissille Liiton Sovetin vaaleissa, ja okrugan komissille Kansallisuuksien Sovetin vaaleissa.

ULKOMAILTA

Epäonnistunut japanilaisten lentohyökkäys

Shanghai, 15 elok. (TASS). Kaikki kiinalaiset sanomalehdet tiedoittavat, että elokuun 13 päivänä teki 11 Formosasta saapunutta japanilaista lentokonetta hyökkäyksen kiinalaista aerodromia vastaan Hantzhoussa (Tzentzin provinssi). Saaden tiedon japanilaisten hyökkäyksestä, vastasivat kiinalaiset lentokoneet viipymättä hyökkäykseen. Taistelun tuloksena pudotettiin 3 japanilaista lentokonetta alas. Kaksi japanilaista lentäjää otettiin vangiksi. Muut 8 japanilaista lentokonetta tekivät hyökkäyksen Guandeen (Anhuein provinssin itäosassa). Taistelun jälkeen kiinalaisten lentokoneiden kanssa viisi japanilaista lentokonetta osittain vahingoittui ja myöhemmin tekivät pakkolaskun Antzinissa (Anhuein ja Tzentzin provinssien rajalla).

Formosaan Ventzhoun kautta palasi ainoastaan kolme japanilaista lentokonetta.

Yhdysvaltojen pyyntö

Washington, 14 elok. (TASS). Yhdysvaltojen valtiosihteeri Hull on ilmoittanut lehtien edustajille, että hallitus on tehnyt "mitä vakavimman esityksen" Japanin ja Kiinan hallituksille ja pyytänyt niitä, etteivät ne muuttaisi Shanghaita "sotatoimien näyttämöksi". Hullin sanojen mukaan on Yhdysvaltain Tyynenmeren eskaaderi valmis tarpeen vaatiessa nopeasti evakuoimaan 3.000 amerikalaista Shanghain piiristä.

Japanin vastaus

Tokio, 14 elok. (TASS). Kuten tietotoimisto "Domei Tsusin" ilmoittaa, on ulkoministeri Hirota velvoittanut Japanin lähettilään Yhdysvalloissa Saiton vastaamaan Hullin ilmoitukseen. Japanin hallitus, kuuluu vastaus, "periaatteessa" hyväksyy Hullin ehdotuksen, mutta edellyttää, että sitä sovellutettaessa Itä Aasiassa "on täysin myönnettävä ja otettava huomioon Itä Aasian erikoiset realisuudet".

Ranskalaiset merimiehet vaativat päättäviä toimenpiteitä merirosvoja vastaan

Paris, 15 elok. (TASS). Ranskalaisten satamien Rouenin ja Havren merimiehet ovat lähettäneet ministerineuvoston puheenjohtajalle Shotanille telegramman, jossa vaativat suorittamaan päättäviä toimenpiteitä ranskalaisten laivojen ja ranskalaisten merimiesten elämän suojelemiseksi fasistien merirosvotoiminnalta Välimerellä.

Tämän seurauksena lähti eilen ranskalainen höyrylaiva "Grevy" Tunisin satamasta kahden vesilentokoneen saattamana.

Fasistien puuhat eivät siedä valoa

Lontoo, 15 elok. (TASS). Sanomalehti "Reinnold" tiedoittaa, että "joku aika sitten tehtyjen paljastusten jälkeen, Hampurista lähetetään aseita kenraali Francolle, on gestapo ryhtynyt toimenpiteisiin saadakseen tietää, mistä nämä tiedot ovat saadut. Epäiltäviä satamatyöläisiä on kuulusteltu. Nyt ovat kaikki satamatyöläiset, jotka ovat työskennelleet kuuluisalla "Francon laiturilla", vaihdettu rynnäkkömiehiin."

Espanjan rintamilta

KESKINEN RINTAMA

Elokuun 14 päivän aamuna tasavaltalaiset sotajoukot menestyksellisen hyökkäyksen jälkeen valloittivat tärkeät asemat Bruneten hautausmaan luona. Nämä asemat hallitsevat koko kylää. Huolimatta kapinallisten konekivääritulesta tasavaltalaiset dynamiittimiehet pääsivät vihollisen juoksuhaudoille asti ja lyhyen taistelun jälkeen ajoivat kapinalliset asemista.

POHJOINEN RINTAMA

Santanderin rintamaosalla kapinalliset ampuivat tasavaltalaisten asemia. Tasavaltalaisten patterit ampuivat kapinallisten joukkoja lähellä Barruelia.

Astorian rintamalla tasavaltalaisten tykistö lentokoneiden avustamana voimakkaasti pommitti Granadaa ja sen ympäristöä. Kapinalliset kärsivät suuria menetyksiä. Tietotoimisto Espagnen tietojen mukaan Gradon tiellä tasavaltalaisten 5 hävittäjälentokonetta ja 5 pommittajalentokonetta hyökkäsivät kapinallisten sotajoukkoja vastaan, ampuen niitä konekivääreistä ja pudottaen 30 pommia. Voimakkaan tulen alla kapinallisten sotajoukot lähtivät pakoon, jättäen tielle kaatuneet ja haavoittuneet. Tasavaltalaiset pommittivat myöskin vihollisen kuorma-autokolonnaa. Useita kuorma-autoja tuhottiin.

"Kiimasjärven valtaus"

Lokakuun suuren sosialistisen revolutsion XX-vuotisjuhlaksi valmistuu Leningradissa uusi maanpuolustusfilmi "Kiimasjärven valtaus". Scenaristeina ovat olleet kirjailija G. Fisch sekä filmin regissörit, Muzikant-veljekset. Filmi kertoo Punaisen armeijan historiassa huomattavan paikan saaneesta kansainvälisen sotakoulun kurssilaisten urhokkaasta retkestä lahtarien selkäpuolelle Karjalassa v. 1922. Filmin historiallisena sankarina on kaikille tuttu revolutsioneeri, Toivo Antikainen, kurssilaisjoukon johtaja.

Vaikka filmi ei ole vielä läheskään valmis ja vaikka juonen rakentamisessa onkin kohdittain eräänlaista naiviutta (filmissä Antikainen esim. lausuu: "Yksikään metsästäjä ei ole mennyt tämän vuoren yli, mutta me menemme, sillä me emme voi päästää paennutta lahtariluutnantti Riuttaa varoittamaan meidän tulostamme. Siksi meidän on hiihdettävä yli vuoren, jonka yli vielä kukaan ei ole mennyt; meidän on päästävä valkoisten esikuntaan käsiksi ennenkuin luutnantti sinne saapuu), tekee filmi kuitenkin hyvän yleisvaikutuksen jo niistäkin kohdista päättäen, jotka ovat jo valmiita. Karjalan luonto, karjalainen kylä, karjalankielinen itkuvirsi antavat filmille paikallistuntua. Jos filmaus Karjalassa olisi tapahtunut keskitalvella, eikä myöhään keväällä, ei olisi tarvinnut Riutan takaa-ajoa filmata Kirovskissa, korkeilla tuntureilla, vaan olisi sen voinut suorittaa Keski-Karjalassa. Näin olisi filmi karjalaisellekin yleisölle tullut todenmukaisemmaksi.

Missä määrin scenaristit ja näyttelijä Zhakov ovat onnistuneet Antikaisesta antamaan todenmukaista kuvaa, on vaikea sanoa, koska olemme nähneet filmistä vasta osia. Päättäväisyyttä ja poliittista kypsyyttä kuvastivat kuitenkin ne kohtaukset, joita allekirjoittanut oli tilaisuudessa näkemään.

Kinofabrikassa Leningradissa me näimme Kiimasjärven kylästä muutamia taloja ulkorakennuksineen ja lumisine pihamaineen. Näimme rakennettavan Pieningän harjua, jonka yli kurssilaiset paksussa lumessa hiihtävät. Marmorijauho, suola, pumpuli, naftaliini tekevät todellisen lumen vaikutuksen. Filmaus päättynee tämän kuun lopussa ja syyskuun loppupuolella filmi nähtävästi kokonaan valmistuu.

Hartaana toivomuksenamme on, että filmistä tulisi onnistunut. Hyvin tehtynä se epäilemättä kuuluisi sellaisten maanpuolustusfilmien luokkaan, jollaisia ovat "Tshapajev", "Me olemme Kronstadtista" ym.

J. V-nen.

Narodnoin Tvortshestvan Kodi aloitti valmistuksen Oktjabrjskoin revoljutsien XX vuozipäiväh

Petroskoin narodnoin tvortshestvan Kodi jo aloitti Suuren Oktjabrjskoin revoljutsien XX vuozipäiväh valmistumizen i sidä varte leviesti levitti oman ruavon kui linnas, a mugai respublikan kaikis rajonois.

Kaikis suurimbanna massovoinna meroprijaatienna, kuduada provodiu narodnoin tvortshestvan Koin samodejateljnoi sektora, tullah olemah rajonoin hudozhestvennoin samodejateljnostin katshondat. Nämä katshondat tullah viemäh sentjabrjankuun 10 i 25 päivien välizennä aiganna. Rugarven, Reboljan, Sorokan i Seesjärven rajonoih jo lähtiettih samodejateljnoin sektoran instruktorat, kuduat tullah valmistamah i viemäh hudozhestvennoin samodejateljnostin katshondat. Nämin päivin lähtietäh instruktorat Priäzhän, Kiestingin i Vieljärven rajonoih. Erähis rajonois narodnoin tvortshestvan Koin predstaviteljat tullah olemah Oktjabrjskoih pruazhniekkah suati.

Hudozhestvennoin samodejateljnostin ozutanda päivinny rajonois tullah viemäh politprosvetta ruadajien (izbatshoin, kluuboin zaviedujuscholoin, krasnogoljtsoin, bibliotekariloin) soveschanjat, yhtes hudozhestvennoin samodejateljnostin eri kruzhkien rukovoditeljoin kera. Soveschanjoissa tullah obsudimah kyzymykset: Suuren Oktjabrjskoin revoljutsien XX vuozipäivä i politprozvet utshrezhdenieloin zaduatshat; hudozhestvennoin samodejateljnostin zaduatshat pruazhniekkah valmistumizen aigah. Nämis soveschanielois luajitah i utverditah Oktjabrjskoin pruazhniekan vietändä pluanat, a opytakse luajitah kahten—kolmen izbatshitaljnjan i hudozhestvennoin kruuzhkan pruazhniekkah valmistunda pluanat.

Shtobi kui pooschrjaija parahie hudozhestvennoin samodejateljnostin organizuatoroi, narodnoin tvortshestvan Kodi provodiu Suuren Oktjabrjskoin revoljutsien XX vuozipäivän pruazhnuindah valmistundan konkursan. Konkursas utshastvuitshijat on juattu kolmeh gruppah: enzimäizekse — hudozhestvennoit rukovoditeljat i krushkovotsa-aktivistat, toizekse — politprosvetutshrezhdenieloin rukovoditeljat i kolmandekse — rajonoin hudozhestvennoin samodejateljnostin rukovoditeljat.

Narodnoin tvortshestvan Koin hudozhestvennoin samodejateljnostin sektoral on kyllät materjualua (pjeessua, metoditsheskoloi kniigoi, pajokniigua, grimua i muuta) i sil tullah obespetshituksе kai samodejateljnoit kruzhkat.

Itshe narodnoin tvortshestvan Koissa vietäh suurda Oktjabrjskoih pruazhniekkah valmistunda ruaduo. Täl kerdua narodnoin tvortshestvan Kois ruatah kaksi linnan zateiniekoin seminuarua i Karjalan massoviekoin-zateiniekoin valmistanda kursat. Teatraljnoi kruzhka, kudamal rukovodiu rezhisser N. Studitskoi, valmistau pieessua "Kak zakaljalasj stalj" Nikolai Ostrovskoin samannimistä romanua myö. Ruatah myös tansinda (rukovodiv Heljmi Maljm) i horovoi kruzhka, a mugai V. P. Gutkovan rukovodittava kandeleh-ansamblja.

Hyvin vastuamma suuren proletarskoin revoljutsien XX vuozipäivän

Kondupohjan bumuaga kombinatan setotshniekka A. A. Smirnov, lugiettui gazietoissa Kamskoin bumuaga kombinuatan setotshniekoin kutshundan i mettshäpromyshlennostin narkoman obraschenien, yhtyi sotsialistitsheskoih sorevnovanieh parahan ruavon puolesta i otti vastah Maksim Gorjkoin nimellizen bumuaga fuabrikan setotshnikan tov. P. A. Vasiljevan sorevnovanieh kutshundan.

Tov. Smirnov otti itshelläh objazateljstvat: täyttiä proizvodstvennoi tehtävä ei vähembäl 104 protsenttua, alendua bruakka, 2,5 protsentah suati, hyvin oppie tehniekkua i läheizennö aiganna suaha enzimäizen kluasan setotshniekan nimi. Häin azetti trebovanjat kombinuatan rukovoditeljoil: parembi pidäy rukovodie stahanovskoida liikettä, luadjie stahanovtsoil välttämättömät uslooviet, ohjata vrediteljstvan jälgien likvidoindan torua kombinatalla.

Tov. A. A. Smirnov kuttshuu kaikkie stahanovtsie ottamah vastah hyvin stahanovskoin liikkeen toista vuosipäiviä i Suuren Oktjabrjskoin revoljutsien 20-vuozipäiviä.

Karjalan uintimestaruuskilpailut

KILPAILUJA SUOSI KAUNIS SÄÄ. OSANOTTO RUNSAS.

Tk:n 12, 13 ja 14 päivinä suoritettiin Petroskoissa Dynamon vesiasemalla Karjalan uintimestaruuskilpailut. Koko kilpailujen ajan vallitsi kaunis sää ja veden lämpö oli +17—18 astetta C. Useihin lajeihin oli osanotto runsas, rajoittuen silti pääasiassa Petroskoin ja ympäristön uimareihin. Kilpailujen tulostaso ei silti kohonnut varsin korkeaksi. Dynamon nuoret uimarit, 14-vuotias Eino Salo ja Valerij Romanov yllättivät 100 metrin vapaauinnin ja 400 metrin vapaauinnin voitoillaan. Äänisenrannan Perttu ui ihailtavan kauniisti selkäuintimatkat ja Suksitehtaan K. Nieminen peri kaksoisvoiton rintauinnissa. Äänisenrannan Salli Laakso, Dynamon Aira Huuskonen, Kalevalan rajonin Aune Matson ja "Spartakin" Sirkka Lampinen uivat hyvin ja voittivat kilpailulajinsa. Uintikilpailuihin Onegan lahden yli osallistuneet PAT:n Martynov ja Äänisenrannan rajonin Bernhard Niemi olivat kadottaneet herkkyyttään ja eivät päässeet ensi tiloille lyhyillä matkoilla. Keskimatkojen juoksijan, dynamolaisen Glyvenkon voitto 100 metrin kylkiuinnissa on merkittävä saavutus. — Kilpailuissa saavutettiin seuraavat parhaat tulokset:

400 metrin vapaauinti: 1) Romanov, Dynamo, 6:28,7; 2) Kuzjmin, Metsä- ja uittotyöläisten ammattiliitto, 6:50,9; 3) Bernhard Niemi, Äänisenranta, 6:57; 4) Martynov, PAT, 6:59,2. Romanovin väliaika 100 m. 1:25,7, 200 m. 3:05,2 ja 300 m. 4:48,9.

200 metrin rintauinti: 1) K. Nieminen, Entuziast, 3:29,6; 2) Zikov, Dynamo 3:39,2; 3) Morosov, Dynamo, 3:40,9; 4) Montonen, Kontupohja, 3:42. Nieminen johti erässään koko matkan, saavuttaen myös parhaan 100 metrin väliajan 1:38,8.

100 metrin kylkiuinti: Ensimmäisen erän voitti vakuuttavasti Perttu tuloksella 1:22,9, ja toisen erän Glyvenko 1:24,8. Tuomarikollegio hylkäsi Pertun uinnin virheellisenä. — Tulokset: 1) Glyvenko, 1:24,8; 2) Martynov 1:28,5; 3) Mamakov, PAT, 1:29,7.

100 metrin vapaauinti (nuoret): 1) Salo, Dynamo, 1:16,5; 2) Romanov, Dynamo, 1:21,5; 3) Männistö, Äänisenranta, 1:37.

Naisten 100 metrin vapaauinnissa tarvittiin kolme erää. Kilpailun voitti sulavasti uiva Aune Matson, Kalevala, tuloksella 1:45,4; 2) Vieno Lehto, Kontupohja, 1:46,8; 3) 16-vuotias Aira Huuskonen, Dynamo, 1:53; 4) Zelenina, Kontupohja, 1:56,7. Lehdon väliaika 50 metrillä oli 42,5 ja Matsonin 42,7.

Naisten 100 metrin rintauinti: 1) Siima Davydova, Äänisenranta, 2:08,7. Zeleninan uinti virheellisenä hyljättiin.

Naisten 100 metrin kylkiuinnissa oli vain yksi osanottaja, Sirkka Lampinen "Spartak". Hän saavutti kokolailla tyydyttävän ajan 1:53,2.

Ensimmäisen kilpailupäivän viimeisimpänä kilpailulajina suoritettiin **miesten 4×100 metrin viestiuinti,** johon osallistui neljä joukkuetta. Kilpailun voitti vakuuttavasti Äänisenrannan rajonin joukkue (Kinnunen, E. Niemi, B. Niemi, Perttu), aika 5:20,2; 2) Puna-armeijan talon joukkue (Mamakov, Martynov, Beljakov, Ivshenko), 5:38; 3) Dynamo (Salo, Haapanen, Järvinen, Romanov), 5:49; 4) Kontupohja, 6:30,2. — Salo johti ensimmäisen 100 metrin 5 m. etumatkalla, E. Niemi sivuutti Haapasen ja hänen väliaikansa 200 m. päätyessä oli 2:38. B. Niemi lisäsi etumatkan 20 m. ja Äänisenrannan rajonin joukkueen ankkurimies Perttu teki vielä "kaulaa" tuntuvasti.

TOISEN KILPAILUPÄIVÄN

ohjelma alkoi **miesten 100 metrin vapaauinnilla,** johon tarvittiin viisi erää. Kilpailu muodostui tasaväkiseksi. Kova aallokko haittasi ja esim. Salon tulos jäi 2 sekunttia huonommaksi edellisenä päivänä saavuttamaansa aikaa. — Tulokset: 1) E. Niemi, 1:18,3; 2) Salo, 1:18,5; 3) Saari, Äänisenranta, 1:20,8; 4) K. Nieminen, 1:23,1; 5) Kinnunen, Äänisenranta, 1:23,4; lähinnä Ivshenko, PAT, 1:23,8.

300 metrin kylkiuinti: 1) Perttu, 5:00,6; 2) Martynov, 5:06; 3) Glyvenko, 5:32,1; 4) Mamakov 5:32,2.

200 metrin selkäuinti oli komea nähtävyys. Perttu ui kauniisti koko matkan, saavuttaen 100 m. väliajan 1:33,7, ja voittaen kilpailun ylivoimaisesti tuloksella 3:20; 2) Saari, 3:50; 3) Beljakov, PAT, 4:11.

Naisten 1.000 metrin vapaauintiin osallistui kolme uimaria. Kalevalan rajonin Aune Matson johti koko matkan, Davydovan seuratessa rintauinnilla sisukkaasti kintereillä. 100 metrin päätyessä oli Matsonin väliaika 2:04,7, 200 m. 4:33, 400 m. 9:38, 500 m. 12:04,8, 800 m. 19:32,2. Tällöin oli Davydova edellisestä jälessä ainoastaan 3 sekunttia. Loppukirissä jätti Matson Davydovaa runsaasti. — Tulokset: 1) Aune Matson 24:14; 2) Siima Davydova, 24:25,4; 3) Jelena Timkina, 26:13,8.

Naisten 200 metrin rintauintiin osallistui vain Dynamon Aira Huuskonen, saavuttaen ajan 4:29,2.

KOLMANTENA KILPAILUPÄIVÄNÄ

oli Äänisen pinta tyyni. Aurinko heloitti jälleen kauniisti ja osanottajista uhkui voimakas kilpailuhalu.

Ensimmäisenä lajina suoritettiin **miesten 100 m. rintauinti,** jossa K. Nieminen saavutti toisen voittonsa. Tulokset: 1) Nieminen, 1:34; 2) Halforsen, Äänisenranta, 1:36,1; 3) Zaskov, Dynamo, 1:38,9.

100 metrin selkäuinti: 1) Perttu, 1:25,3; 2) Saari, 1:34,9; 3) Silvan, Kalevala, 1:40,2.

100 metrin kylkiuinti (nuoret): 1) Salo, 1:30; 2) Männistö, 1:39; 3) Tikusov, Entuziast, 1:57.

50 metrin uinti granaatin kanssa: 1) Perttu, 50,5; 2) Martynov, 53; 3) Glyvenko, 53,4; 4) Mamakov, 56,4.

100 metrin rintauinti (nuoret): 1) Mantere, Kontupohja, 1:52,9, 2) Männistö, 1:52,9.

Naisten 400 metrin vapaauinti oli kiintoisa kilpailu. Salli Laakso ui koko matkan roolaten ja voitti kilpailun vakuuttavasti. Hänen väliaikansa 100 m. oli 1:49,2, 200 m. 4:05,4 ja 300 m. 6:24,4. — Tulokset: 1) Salli Laakso, 8:36,8; 2) Aira Huuskonen, 9:08,8.

Naisten 200 m. rintauintiin osallistui vain Siima Davydova, saavuttaen ajan 4:32,7. 100 m. väliaika 2:12,4.

1.500 metrin vapaauinti oli kolmannen kilpailupäivän kiintoisin laji. Ensimmäisen erän voitti PAT:n Mamakov, tuloksella 28:58. Hän johti melkein koko matkan. Toisessa erässä uivat Martynov ja Niemen veljekset. Puuttui vain Matroosan kilpailujen voittaja Perttu. Bernhard Niemi johti ensimmäiset 300 metriä, jolloin hänen väliaikansa oli 5:11,3. 400 ja 500 metrillä oli johdossa Martynov. 500 metrin väliaika 8:52,1. Ennen 600 metrin päätymistä siirtyi jälleen johtoon B. Niemi. Hänen aikansa 800 m. kohdalla oli 14:24,2. Tällöin Martynov keskeytti. B. Niemen vauhti pysyi entisellään ja hänen väliajakseen merkittiin 1.000 metrillä 18:02 ja 1200 metrillä 21:45,7. — Tulokset: 1) B. Niemi, 27:18,6; 2) E. Niemi, 28:38,8; 3) Mamakov, 28:58,1; 4) Serkijenko, PAT, 31:24,4; 5) Timoskainen Äänisenranta, 35:32. — B. Niemi ui matkan roolaamalla ja Martynov puoli matkaa kylkiuinnilla. B. Niemen tyyli ei ole aivan puhdas, pää kääntyy liiaksi ja yläruumis kohoaa, josta seurauksena voimakkaampi vastustus.

Kilpailujen viimeisenä lajina suoritettiin **naisten 4×50 metrin viestiuinti,** jossa voittajana selviytyi Kontupohjan joukkue tuloksella 3:23,7. Äänisenrannan joukkueen ajaksi merkittiin 3:36,4.

Kunkin lajin voittaja sai Karjalan champion nimityksen ja parhaimmat uimarit palkittiin. Kilpailujen järjestelypuoli sujui melko hyvin.

T. U.

Täten tiedotetaan Karjalan teatteri- ja musiikkiopistoon oppilaiksi hakeneille ja hakeville, sekä teatteri- ja musiikkiopiston opettajille ja oppilaille, että

1. Karjalan teatteri- ja musiikkiopistolla uuden oppivuoden alku siirretään uuden koulutalon ja internaatin remontin vuoksi lokakuuhun.
2. Oppilaiden saavuttava opistolle 12 p. lokakuuta. Opiskelu alkaa 15 p. lokakuuta. Anomuksia otetaan vastaan 15 päivään syyskuuta.
3. Vastaanottokokeet alkavat lokakuun 1 p. ja päättyvät lokakuun 12 päivä. Vastaanotoehdot lähetetään pyydettäessä.
4. Tutkinnolle hyväksyttyjen on saavuttava lokakuun 1 päivä opistolle osoite: Petroskoi Uritskin katu 106 tai internaatille osoite: Karl Marxin katu 12.
5. Kaikkien opiston oppilaiden lähetettävä osoitteensa stipendin lähettämistä varten. Kaikkien opettajien saavuttava opistolle 20 päivänä syyskuuta kello 12 päivällä. Uusi osoite Uritskin katu 106. Petroskoin teatteriopisto.

Direktsia.

Vastaavan toim. sijainen A. VIHOLAINEN

ILMOITUS

Tov. Uhaa (Tshuuhina) pyytää Karjalan Sovettikirjailijain liitto ilmoittamaan osoitteensa.

Петрозаводск, пр. Карла Маркса, 40 комн. 5 Союз советских писателей.

Kiinan voimat ja Japanin voimat

Sotilasoperatsioiden laajuus, Pohjois-Kiinaan lähetettyjen sotilasjoukko-osastojen määrä, Japanin 1:sen eskaaderien perusvoimien saapuminen Kiinan vesistöille — kaikki tämä panee vakuuttamaan, että sotatoiminta Shanghaissa ei ole vuorojärjestyksessä seuraava "selkkaus", vaan Japanin agressian edelleen laajentumisen etappi.

Ei ole sattuma, että käsitellessään Kaukaisen Idän tilannetta kansainvälinen sanomalehdistö laskee niitä voimia, joita kummatkin puolet voivat panna liikkeelle japanilais-kiinalaisessa sodassa, niiden teknillistä varustautuneisuutta — sanalla sanoen kaikkea sitä, mikä kuuluu "sotilaspotenssiaali"-käsitteeseen.

Kiinan armeijan resurssien laskemiselle on omistettu Haldore Hansonin kirjoitus, joka on ilmestynyt amerikalaisessa viikkolehdessä "China Weekly Revie" (Shanghai). Kirjoittaja sanoo, että vuoden 1937 keväällä Kiinan aseelliset voimat tekivät 1.847.000 miestä. Tästä määrästä ovat välittömästi Nankingin hallituksen alaisia 1.150.000 miestä, Shantunin sotajoukkoja — 53.000 miestä, hebei-tsharilaisia — 62.000 miestä, shensilaisia sotajoukkoja — 85.000 miestä, luoteisia sotajoukkoja — 150.000 miestä, sytshuanilaisia sotajoukkoja — 131.000 miestä jne.

Kouluutettuihin sotajoukkoihin, jotka kykenevät viipymättä antamaan vastaiskun japanilaisille, Hanson laskee 200.000 taistelijaa, jotka kuuluvat välittömästi keskushallituksen alaisiin joukko-osastoihin, Kiinan Punaisen armeijan voimat ja Guansinin sotajoukoista 54.000 taistelijaa.

Viitaten tunnetun amerikalaisen sotilasspesialistin tutkimuksiin, joka pitkän aikaa on tutkinut kiinalaisen sotilaan taisteluominaisuuksia, Hanson sanoo, että kiinalainen taistelija on epäilemättä kestävä, rohkea ja päättäväinen, "jos hänellä on, minkä puolesta taistella". Mutta kiinalainen sotilas, samoinkuin toisetkin, tarvitsee komentajia.

"Vuoteen 1927 asti — kirjoittaa Hanson — kansalaissodissa upseeri huusi: "Eteenpäin, pojat!". Jokainen, joka analysoi viimeisen vuosikymmenen taistelutoimintaa, tässä luvussa Tsinanissa vuonna 1928 japanilaisille osoitettua vastustusta, vuonna 1932 Shanghaissa ja vuonna 1933 Kiinan Suuren muurin luona osoitettua vastustusta, näkee että jokaisessa tapauksessa upseeri johti ja taistelijat seurasivat häntä. Edgar Snowin tietojen mukaan Kiinan Punaista armeijaa vastaan käydyn ensimmäisen ja toisen hyökkäyksen aikana (v. 1931—1932) viimeksimainittu menetti lähes 50 prosenttia komentajistaan, sillä komentajat olivat aina edellä. Vielä senkin jälkeen, kun ryhdyttiin toimenpiteisiin kyvykkäiden komentajien elämän säilyttämiseksi, Punainen armeija viimeisissä taisteluissa on sittenkin menettänyt lähes 25 prosenttia komentajistaan.

Vuodesta 1928 alkaen 10—15 tuhatta henkilöä on opiskellut keskussotilasakatemian alaisten komentajakoulujen kolmivuotisella osastolla. Vaikka komentajakaaderien valmentamisohjelmasta paljon jäi täyttämättä varojen puutteessa, niin olisi kuitenkin virhe väittää, että 10 vuotta kestäneen opiskelun jälkeen Kiinan armeija ei olisi luonut komentajia, joita menestyksellä voidaan verrata japanilaisiin.

Kiinan käytettävissä tällä hetkellä on 350-tuhantinen armeija, joka on hyvin varustettu, hyvin kurinalainen ja jota johtaa suuri määrä komentajia, jotka ovat alle 30 vuotiaita, mutta joilla on tietoja taktiikan alalta. Tätä armeijaa tukee faktillisesti rajaton ihmisreservi, joka tosin on heikko taisteluvalmennukseltaan, mutta on erikoisen rohkea, kestävä ja kekseliäs. Kiinan armeija kulkee suoraa tietä siihen ajankohtaan, jolloin se menestyksellä voi vastustaa ulkomaalaista agressoria".

Hyvän arvioinnin Kiinan armeijan parhaista joukko-osastoista antaa myöskin ranskalainen Jan Catremar. Merkiten henkilökokoonpanon korkean taistelukuntoisuuden hän puhuu siitä, että viimeisten vuosien aikana Nankingin hallituksen toiminta on vaikuttanut armeijan ja ilmailuvoimien teknilliseen kehittymiseen. Europan maista ja Yhdysvalloista on tuotu suuri määrä automaattisia tykkejä, tankkeja, panssariautoja, ilmailuvoimia, joiden avulla on luotu voimakkaat aseelliset joukot. Uuden tekniikan juurruttamisen yhteydessä suoritettu joukkojen uudestijärjestely on kohottanut joukkojen taistelukuntoisuuden korkealle tasolle.

Kuinka suuren sotilasmäärän kiinalainen komentajisto kykenee keskittämään siihen rajoniin, jossa alkaa sotatoiminta? Tämä kysymys on täysin oikeutettu, sillä Kiinan rautatietransportin alalla tapahtuneesta parannuksesta huolimatta on selvää, että transportti ei täydellisesti kykene turvaamaan koko aseistettua armeijaa. "Mandschester Guardian" on sitä mieltä, että Nankingin hallitus kykenee keskittämään lähes 500 tuhatta miestä käsittävän armeijan.

"Olkoonpa kiinalaisen komentajiston sotaplaani minkälainen tahansa — kirjoittaa lehti edelleen, niin taistelu kehittyy pian kuitenkin partisaanitoiminnaksi, johon osallistuu suuri määrä itsenäisiä joukko-osastoja, jotka iskevät valloittajia siellä, missä se on kaikkein sopivinta. Joka tapauksessa Kiinan armeijalle partisaanisodan taktiikka on kaikkein parhain. Taistellessaan avoimella tantereella japanilaista armeijaa vastaan kiinalaiset voivat hävitä, koska japanilaisilla on enemmän lentokoneistoa ja tykistöä. Jos japanilaiset tuovat Pohjois-Kiinaan huomattavan suuria sotajoukkoja, niin he varmaankin kykenevät valloittamaan minkä paikkakunnan tahansa. Mutta silloin he joutuvat sellaiseen tilanteeseen, jollainen nyt on muodostunut Mandzhuriassa. Armeijan ulkopuoliset joukot tulevat vahingoittamaan japanilaisten rintamia ja selkäpuolta. Jos japanilaiset ovat pakoitettuja pitämään viittä divisiaa Mandzhuriassa, niin he tarvitsevat paljon enemmän sotajoukkoja Pohjois-Kiinassa, jossa rautatietransportti on kehittynyt paljon heikommin. Näinollen kysymys on siitä, kykeneekö Japani tällä hetkellä lähettämään tarvittavia joukko-osastoja näin laajaa sotilasoperatsiota varten".

Kysymys niiden japanilaisten sotajoukkojen määrästä, jotka voidaan vetää uuteen avanturiin, ei ole lainkaan niin toisarvoinen, jollaiseksi sen haluavat esittää japanilaiset kenraalit, jotka julkaisevat voittoraporttejaan. Se tosiasia, että kuukauden kuluessa jatkuvasti tuodaan uusia joukkoja, vahvistaa oikeaksi "Morning Postin" tiedoituksen siitä, että reserviläisten mobilisoiminen ulottuu nyt hyvin moniin kutsuntaikäluokkiin.

Englannin sanomalehdistö, mm. "Daily Telegraphin" tietojen mukaan Japanin kaaderiarmeijan 17 tarkka-ampujadivisiasta on Mandzhuriassa 5. Tämän lisäksi sinne on keskitetty lähes 6.000 henkilöä Japanin rautatievartiostosta. Pohjois-Kiinassa oli Ljukoutsjaon "selkkauksen" aikana lähes 8.000 japanilaista sotilasta. Heinäkuun 25 päivästä alkaen japanilaiset alkoivat siirtää Pohjois-Kiinaan kahta tarkka-ampujadivisiaa, jonka jälkeen Pohjois-Kiinassa olevien japanilaisten sotajoukkojen voimistuttaminen on tapahtunut nopeissa tempoissa.

Japanin armeijan heikkona kohtana on sen teknillisen varustuksen vanhuus. Catremar osoittaa, että monissa japanilaisissa joukko-osastoissa on säilynyt vuoden 1905 aseistus. Kun alettiin realisoida erilaisia "Japanin asevoimien kehittämisen plaaneja", niin ulkomailta ostettiin erilaisia aseita, joita kauan kokeiltiin Japanin kokeilukeskuksissa. Nämä aseet hiukan muutettiin niiden vaatimusten johdosta, joita japanilainen komentajisto asetti, ja myöhemmin otettiin käytäntöön. Mutta kaikkeen tähän on mennyt ja menee edelleenkin paljon aikaa ja sotatekniikka on ehtinyt suuresti kehittyä. Japanin uusi varustus Catremarin mielestä ei ole tekniikan viimeinen sana, jos sitä verrataan siihen, mitä toiset maat ovat saavuttaneet. Mutta näilläkään aseilla Japanin komentajisto ei kykene varustamaan koko armeijaansa "suuren sodan" syttyessä.

"Mandschester Guardian" osoittaa, että nykyinen agressio Kiinaa vastaan tulee vaatimaan Japanilta 9—10 tarkka-ampuja divisiaa, koko Kvantunin armeijan (Mandzhuriassa olevan Japanin valloitusarmeijan) ja laivaston huomattavan osan yhteistoimintaa. Toisinsanoen Japani on pakoitettu vetämään taistelussaan Kiinaa vastaa koko rauhanaikaisen armeijansa.

On hyvin epäilyttävää — lisää lehti — onko Japanilla riittävä määrä sotajoukkoja näin suuren rankaisukorpuksen lähettämistä varten.

Japanin pääesikunnan on kahdesti ajateltava, ennenkuin ryhtyy tällaiseen toimenpiteeseen, joka vaatii sotilasresurssien suunnatonta menoa".

Voiko Japani nyt alkaa "suuren sodan"? Tätä kysymystä käsitellään kaikkien niiden maiden poliittisissa piireissä, jotka ovat kiinnostettuja Kaukaisen Idän tilanteesta. Jokuaika sitten Lontoossa ilmestynyt Fredy Attleyn kirja "Japani savijaloilla" vastaa tähän kysymykseen päättävällä "ei". Attley sanoo, että Japani luhistuu heti ensimmäisen iskun saatuaan ulkopuolelta.

"Vaikka armeija tarvitseekin suuresti elintarpeita, niin kuitenkin niitä on vähän sodankäymiseksi. Japanilla ei ole teollisuutta varten leipää ja voita: hiiltä, rautaa ja naftaa. Japanilla ei ole riittävää määrää elintarpeita, ei ole raaka-aineita. Sillä ei ole ulkomaalaisia pääomasijoituksia, jotka auttaisivat sitä puuttuvien elintarpeiden hankkimisessa ulkomailta. Sen teollisuussysteemi on heikko, koska koko raskas teollisuus ja erikoisesti koneiden rakentaminen on riittämättömän kehittynyt ja suuri osa sen tuotteista tulee ulos käsityöverstaista, joissa on pieni määrä koneita ja suuri työvoiman hukka.

Samaan aikaan se asema, jossa talonpoikaisto, työväenluokka ja keskiluokkien köyhimmät kerrokset ovat, tekee Japanista tyytymättömyyden ja kapinallisuuden maan. Repeämä voi syntyä joka hetki. Japanin kansan kauhea köyhyys, revolutsioniset mielialat kaikissa luokissa, lukuunottamatta varakkaiden ihmisten pientä piiriä, tulevat ehdottomasti johtamaan sosiaaliseen revolutsioon siinä tapauksessa, jos Japanille annetaan yksikin vakava isku ulkoapäin, jos Japani ryhtyy pitkäaikaiseen ja paljon maksavaan sotaan tai jos Japaniin sovellutetaan taloudellisia pakkotoimenpiteitä.

Tähän asti Japani on onnistunut pitämään porttinsa kiinni. Tämä on laskettava sotilasmenestysten, Englannin ja Yhdysvaltojen ottaman kannan ja sen haaveen laskuun, että köyhyys ja nälkä lopetetaan vieraan maan valloittamisen tietä. Jokainen vakava isku aukaisee portit. Japani joutuu tämän iskun alaiseksi ja tulee tallatuksi vihan myrskyyn".

Tätä analyysia agressiivisten japanilaisten militaristien pitäisi todellakin "kahdesti ajatella", kuten "Mandschester Guardian" heitä neuvoo.

L. M.

Karjalan ASSR:n Narkomprosin yhteyteen avataan kirjeenvaihto-opiskelukoulu aikuisille

Tasavallan jokainen työtätekevä voi kohottaa tietojaan keskikoulun ohjelman puitteissa tuotannosta irroittautumatta — kotonaan. Kirjeenvaihto-opiskelu ei sido oppilaita lukujärjestyksellä. Kirjeenvaihto-opiskelijoita varten järjestetään konsultatsionipunktit oppilaiden asuinpaikan mukaan lähimmän koulun yhteyteen.

Kouluun otetaan kumpaankin sukupuoleen kuuluvia kansalaisia, iästä riippumatta. Oppilaita otetaan 5 ja 8 luokkaan.

Kouluun pyrkijän on esitettävä anomus, täytettävä allaoleva kaavake ja suoritettava kontrollityöt, jotka lähetetään sen jälkeen, kun kouluun pyrkijä on lähettänyt anomuksen ja kaavakkeen. Yksityiskohtaisempia tietoja lähetetään kysymyksiä esittäneille. Tätä varten kysymyksen mukana on lähetettävä 20 kopeekan arvoinen postimerkki.

Opiskelu alkaa lokakuun 15 päivänä v. 1937. Anomuksia otetaan vastaan lokakuun 1 päivään v. 1937.

Jokainen kouluun hyväksytty oppilas voi koulun kautta tilata periodisen oppikirjan: "Keskikoulu kotona", joka ilmestyy kuukausittain jokaiselle luokalle erikseen venäjän-, suomen- ja karjalankielellä. Oppikirja maksaa 12 ruplaa vuodelta.

Halukkaat voivat koulun yhteydessä opiskella eri aineita.

Anomukset ja kysymykset on lähetettävä koulun osotteella: Petroskoi, Vapauden tori, talo N:o 6, tasavallan aikuisten kirjeenvaihtokoulun tirehtöörille. Telefoni 176.

KAAVAKE

Kirjeenvaihtokeskikouluun pyrkijöille

1. Suku-, etu- ja isännimi ....
2. Syntymävuosi ....
3. Kansallisuus ....
4. Ammatti ja työstaashi tässä ammatissa ....
5. Missä ja minkälaisessa tehtävässä nyt työskentelee ....
6. Puoluekanta ja staashi ....
7. Kuuluuko NLKNL:n riveihin ja mistä vuodesta ....
8. Sivistys:
   a) Minkälaisissa oppilaitoksissa on opiskellut ....
      Mistä vuodesta mihin vuoteen ....
      Kuinka monta luokkaa päättänyt ....
   b) Onko harrastanut itseopiskelua, kuinka laajasti ja minkälaisten oppikirjojen mukaan ....
9. Keskikoulun mihin luokkaan haluaa päästä ja minkälaisia aineita opiskella ja minkä luokan ohjelman mukaan tutkia ....
10. Mitä ulkomaankieltä kirjeenvaihtokeskikoulussa haluaa opiskella, Ranskan, Englannin, Saksan kieltä ....
11. Kuinka monta tuntia kuusipäivän aikana voi opiskella. ....
12. Mitä vielä haluaa saattaa koulun tietoon ....
13. Osoite (postiosasto, rajoni, alue, kylä, katu, talonnumero) ....

Allekirjoitus:

Päiväys. ....

TOIMITUKSEN TELEFOONIT: Vastaava toimittaja 7-90. Vastaavan toimittajan sijainen ja toimitussihteeri — 7-90. Osastojen johtajat — 7-23. Karjalan kielisen materiaalin toimittaja, kirjeenvaihto-osasto ja asioidenhoitaja — 479. — Kirjaizien osasto i karjalankielizen materjualun redaktor — 479. ТЕЛЕФОНЫ РЕДАКЦИИ: ответственный редактор — 7-90, заместитель ответств. редактора и ответствен секретарь — 7-90. Зав. отделами — 7-23. Отдел писем и редактор материала на карельском языке — 4-79.
TOIMITUKSEN OSOITE: — АДРЕС РЕДАКЦИИ: АКССР — Петрозаводск, Пушкинская 7. ИЗДАТЕЛЬСТВО Карельского Обкома ВКП(б), адрес: АКССР Петрозаводск, Пушкинская 7, комн. № 304, тел. 517. Отдел объявлений — 1-68. — Типография им. Анохина АКССР, гор. Петрозаводск, Пушкинская 7. Уполномоч. Главлита Карельской АССР № А 1051 Заказ № 2729 Тираж 5916